

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., ŠVENTŲJŲ METŲ GRUODIS-DECEMBER, 11 D., 1934 M., No. 96.

KAINA 5 CENTAI

“DARBININKO” RADIO PROGRAMA

Seniai laukiamas dalykas jau įvyko: nuo gruodžio 15, “Darbininkas” jau turės nuolatinę lietuvių radio valandą, kuri bus pastoviai vykdoma kas šeštadienį, 2 — 2:30 po piet, stotyje WAAB. Kontraktas su radio kompanija jau pasirašytas, ir mums tik lieka pranešti apie tai gerbiamai visuomenei. Įsteigti tokį sudėtingą dalyką kaip pastovi radio valanda — nelen-gva. Galvota, tartasi jau nuo seniai, bet vis neprieita prie apčiuopiamų rezultatų, nes trūko atsakomingo vedėjo — žinovo, kurs tą dalyką būtų pasiėmęs tinkamai išjudinti ir pravesti. Visiems buvo aišku, kad mums, Bostono ir apylinkių lietuviams katalikams būtinai reikalinga turėti savo radio valandą, bet kas tai įvykdys? Be abejonės, “Darbininkui”, kaip katalikiškos minties vadui ta rolė savaime krito ant pečių... Ir galiausiai, pasidėkojant neilstamai darbuotei Lietuvių Radio Komisijos, su LDS. pirmininku kun. J. Švagždžiu priekyje, pavyko tą sumanymą privesti prie sėkmingų rezultatų.

Mūsų laikais radio yra viena iš sėkmingiausių priemonių žmonijos vadams skelbti savo idėjas. Tam tikslui radio stoja ant vienos papėdės su spauda ir virsta galingu įnagiui tokioms bei kitokioms mintims paskleisti. Visi dabar puolasi prie radio: biznieriiai, agitatoriai, visuomenininkai. Ir katalikų vadai įvertina radio svarbą. Ypatingai jis labai parankus katalikiškai akcijai paskleisti. Todėl mes ir turime nuolatinę katalikų valandą anglų kalboje.

Mums lietuviams pradžioje pavyko gauti tik dainų pusvalandį. Taigi turime žiūrėti, kad programa būtų tiek turininga, artistinga ir įvairi, kad visiems būtų tikro malonumo jos pasiklausyti. Mes pilnai pasitikim, kad lietuvių radio programa tokia ir bus. Ją sudarys visi gabiausi chorų vedėjai ir mūsų parapijų talentai, su p. Juška priekyje. P. Rapolas Juška radio valandos vedime jau turi daug prityrimo. Jam dar vargoninkaujant lietuvių parapijoje Baltimorėje, lietuvių radio valanda buvo įvykdyta beveik tik jo vieno pasidarbavimu. Jis turi neišsemiamo dainų ištekliaus programai sudaryti. Jo repertuare randasi visai dar šioj apylinkėj negirdėtų naujausių muzikaliųjų kūrinių iš Lietuvos. Taigi programa bus tokia, kad nepadarys lietuviams sarmatos. Lieka rūpintis tik finansinė dalimi. Čia, žinoma, kviečiama talkon visa katalikiškoji visuomenė. Mes žinome, kad ji neatsilikis savo pareigoje ir pilnai pasitikim, kad vieningai susibūrus katalikų šviesuomenė turės ne tik smagumo bet ir garbės iš savo radio valandos. K.

Vajui Prasidėjus

Lietuvių Darbininkų Sąjungos ir “Darbininko” vajui prasidėjus, prenumeratos iš įvairių kolonijų plaukia kasdien.

Daugiausia gauta iš Worcester, Philadelphia, So. Boston, Gary, Ind., Haverhill, Hartford, Waterbury, Providence ir kitų kolonijų.

Bet tik Worcester pradėjo su pirma diena vajaus organizuotai. Iš tos kolonijos jau gavome ne tik naujų prenumeratų, bet ir skelbimų, kurie tilpo pereinamame numery “Worcesterio žody”. Vadinasi Worcesteris pradėjo darbą rimtai.

Aušros Vartų parapija taip pat stoja vajaus darban.

Kleb. kun. K. Vasys, didis LDS. ir “Darbininko” prietelis ir rėmėjas kviečia iš Centro kalbėtojus sekmadieniniui, gruodžio 16 d., 4:30 val. po pietų, kur viešai bus pradėtas spaudos vajas.

Prakalbos įvyks bažnytinėje salėje.

Aušros Vartų parapija turi energingų spaudos platintojų, ir vadovaujant mūsų išeivijai žinomam vadui kun. K. Vasiui, LDS. ir “Darbininkas” susilauks daug naujų narių ir prenumeratorių.

Lowell'is taipgi juda. LDS. 97 kp. savo susirinkime nutarė stoti vajaus darban. Kun. F. Strakauskas, tos kolonijos klebonas ir nuoširdus LDS. ir “Darbininko” rėmėjas ir bendradarbis, vajų užgyrė ir stoja darban.

Pereitame vajuje jis yra gavęs daug naujų prenumeratų. Gaus jų ir šiame vajuje. Tik Dieve duok jam sveikatą. Be to, šiame vajuje stoja jam pagalbon visa LDS. 97 kp. ir visi susipratę katalikai.

Dar kartą atsišaukiame į visus tuos, kurie neužsiregistravo vajaus darban.

Registruokitės.

ROOSEVELTAS REIKALAUŠ \$4,000,000,000 BEDARBIAMS

Washington — Prezidentas Rooseveltas sugrįžęs iš Warm Springs, Ga., gerąjį nuotaikoj pradėjo dirbti projektą, sulig kurio visos atskiros gerbuoio atstatymo įstaigos būtų sujungtos į vieną bendrą departamentą. Tam tikslui prezidentas yra pasiryžęs prašyti kongreso paskirti mažiausiai keturis milijonus dolerių, iš kurių sumos dalys būtų skiriamos atsargiai suplanuotiems viešiesiems darbams, kad tokiu būdu būtų suteikta milijonams bedarbių darbo.

ITALIJA SUSIRŪPINO DEL KILUSIO SERBŲ — VENGŲ KONFLIKTO

Roma — Italijos vyriausybė rimtai susirūpino dėl kilusio konflikto tarp Jugoslavijos serbų ir vengrų. Manoma, kad visgi į šį konfliktą įsikiš Tautų Sąjunga ir nedaleis iki karo daieiti.

16 ŽUVO TEATRO GAISRE

Perpignan, Prancūzija — Šio mažo miestelio krutamųjų paveikslų teatre kilo gaisras. Gaisras kilo, kuomet teatras buvo prisikimšęs žmonėmis. Toje panikoje žuvo 16 žmonių ir daugelis tapo sužeista.

KADA BUS IRENGTA RADIO STOTIS KLAIPĖDOS KRAŠTE

Valstybės Radiofono direktoriaus p. Bieliūno žiniomis, apie gegužės mėnesį numatoma baigti statyti antrąją Lietuvos radio stotį. Ji bus Klaipėdos krašte, greičiausiai, Šilutės rajone. Stoties veiks trumpųjų bangų veikimo rate, 500 metrų banga. Jos galingumas bus apie 7 kilovatai, kokio galingumo dabar yra kauniškė radio stotis.

TEVO J. BRUŽIKO, S. J. MISIJOS

Nuo gruod. 9 iki 16, 15 E. 23rd St., Bayone, N. J.

Nuo 16 gruod. iki 23, 119 Temple St., Nashua, N. H.

Nuo 24 iki 30, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Nuo 30 iki sausio 6, 1935 m. 243 So. 8th St., Reading, Pa.

Nuo sausio 6 iki 13, St. Louis Church, Mazville, Pa. (Gilberton P.O.)

Nuo sausio 14 iki 27, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Tėvas Bružikas misijų metu platina katalikišką spaudą. Patariame per jį užsisakyti “Darbininką”.

KARO DEBESIAI TEBE SLANKIOJA EUROPOS PADANGĖSE

Geneva — Gruodžio 10 d. atstovai didžiųjų valstybių deda pastangas išvengti kruvino susirėmimo tarp Jugoslavijos ir Vengrijos. Yra viltis, kad karas bus išvengtas.

Iš Vengrijos praneša, kad Jugoslavijos vyriausybė yra pareiškus, kad jei ji negaus satisfakcijos Tautų Sąjungoje dėl ginčo su Vengrija, ji mano ginčą atsaukti ir teisioginiai reikalauti satisfakcijos iš Vengrijos. Rumunija ir Čekoslovakija remia Jugoslaviją šiame nusistatyme.

Pereitos savaitės posėdžiuose Tautų Sąjungos tarybos, prancūzai pareiškė, kad jie stovi greta Jugoslavijos, o Italija neapleisianti vengrų.

SERBAI SUSTABDĖ DEPORTAVIMĄ VENGŲ

Belgradas, Jugoslavija — Jugoslavijos vidaus reikalų ministeris išleido įsakymą liepianti sustabdyti vengrų masinį deportavimą į Vengriją. Manoma, kad tą padarė sužinoję su koku pasibaurėjimu kitų tautų žmonės žiūrėjo į ši serbų žiaurų darbą, kad del burelio teroristų, kurie nužudė jų karalių tukstančiai nekaltų žmonių turi atkentėti. Be to, tas masinio vengrų deportavimo sustabdymas sumažino karo pavojų balkanuose ir palengvino susidariusią nemalonią situaciją Tautų Sąjungoje. Mat toks elgesys buvo prasižengimas prieš mažumų teises, kurias Tautų Sąjunga gvarantuoja.

46 TUREJO VIRŠ \$1,000,000 IPLAUKŲ

Washington — Išdo sekretorius Morgenthau paskelbė, kad 1933 metais šioj šaly 46 asmenys užmokėjo “income tax” už \$1,000,000 ar daugiau įplaukų. Tas parodo, kad laikuriems, depresijos metu tai jau nėra taip blogi jei gali į metus asmeninių įplaukų gauti \$1,000,000 ar daugiau.

1932 metais, virš milijono dolerių įplaukų turėjusių tebuvo 20. Taigi, milijonierių padaugėjo 26.

JUNGT. VALSTYBĖS SUTIKO PRISIDĖTI PRIE UŽBAIGIMO CHACO KARO

Washington, — Jungt. Valstybių valstybės sekretorius Cordell Hull pranešė Tautų Sąjungai, kad Jungtinės Valstybės sutinka prisidėti prie Tautų Sąjungos paskirtos komisijos sutaukyti jau ilgai kariaujančias Pietų Amerikos tautas, Boliviją ir Paragvajų.

Sidabrinis Jubilėjus Iškilmingai Paminėtas

J. E. KARDINOLAS MINĖJO 75 METŲ AMŽIAUS SUKAKTUVES

Jo Eminencija Bostono Kardinolas William O'Connell, Nekalto Prasidėjimo Panelės švenčiausios šventėje minėjo savo 75 gimtadienį.

POSTAS PADARĖ NAUJĄ REKORDĄ

Bartlesville, Okla., Gruodžio 7, garsusis Amerikos lakūnas Wiley Post, padarė naują aukštumo rekordą pakildamas savo orlaiviu Winnie Mae net 55,000 pėdų aukščio. Toji jo rekordinė kelionė į dausas truko 2 val. 26 min. Tame aukštyje šaltis siekė 70 laipsnių žemiau zero, o vėjai siautė siekianti 150 mylių į valandą. Jam besileidžiant žemyn, jo orlaivio motoras sustojo. Jis, su neveikiančiu motoru, laimingai nusileido į Philips airportą.

MEDŽIODAMAS PRIGIRĖ

Norton, Mass. Douglas C. Anderson, 27 m. iš Easton bemedžiodamas miškinės antis prigirė. Nelaimė įvyko, kuomet jis su savo draugu pamatė antis abikartu atsistojo laively, kad šovus į antis. Laivelis apvirto ir jis prigirė. Jo draugas Fitzmyer tapo išgelbėtas.

LAIVAS AUDROJE

NEW YORK, — Iš japonų Victoria Maru gauta per radio SOS šauksmas pagelbos. Laivas, 5875 tonų įtalpos, pakeliui iš Hamburgo į New Yorką esąs daužomas baisios audros. Du jos igulos nariu esą mirę ir septyni sužeisti. Keletą laivų, esančių arti skėstancio laivo pozicijos, plaukia jo gelbėti.

AR KAZLAUSKĄ NUŠOVĖ

Nušovus Darbėnuose Kazlauską, tarp žmonių pradėjo eiti kalbos, būk buvęs nušautas ne jis, bet kitas žmogus. Tas dalykas buvo patikrintas ir konstatuota, kad tai tikrai esama Kazlausko. Tik jis kiek pasikeitęs, sustorėjęs, užsiauginęs ūsus ir mažai bepanašus į iškliautą policijos skelbimuose.

Atvežta prie jo kūno žmona ji pažino. Į jį bebėgant pataikė šešios kulšos. Pervirtęs per tvorą, jis paleido dar pats sau į gerklę šūvį, kuris buvo paskutinis. Palaidotas pakaruoklių kapuose.

Dalyvavo Jo Ekscelencija Vyskupas Matulionis

Cambridge, Mass.

Sidabrinis Parapijos Jubilėjus paminėtas iškilmingai. Per devynias dienas padaryta dvasinis prisirengimas — rekolekcijos, kurias skelbė Tėvas B. Pauliukas, Dominikonas. Taipgi atlikta ir Novena prie Šv. Panos Marijos Nekalto Prasidėjimo.

Gruodžio 2—3 ir 4 įvyko 40 val. atlaidai. Kunigų pagalbon buvo daug. Sekantieji kunigai dalyvavo: A. Petraitis, S. Vembrė, K. Vasys, J. Bakanas, A. Bublys MIC., A. Bružas M. S., F. Strakauskas, F. Juras, S. Knežis, J. Švagždys, J. Petrauskas, K. Jenkus, K. Urbonavičius, F. Virmauskis, J. Morkūnas MIC., Vaškevičius M. I. C., ir J. Jakaitis Tėvų Marijonų Provincijolas.

Pamokslus per 40-tę sakė Tėvas Bonaventuras Pauliukas, O. P.

Gruodžio 8, 10 valandą ryte iškilmingai prasidėjo Jubilėjaus iškilmės su Pontifikalėmis Šv. mišiomis, kurias atnašavo Jo Eks. Vyskupas T. Matulionis, už visus pirmus parapijiečius bei įkurėjus šios parapijos. J. Eks. Vyskupui asistavo: archikun. klebonas kun. P. Juškaitis; tarnautojai: deakonu — kun. K. Jenkus, subdeakonu — kun. J. Petrauskas. Garbės deakonu — T. Bonav. Pauliukas; garbės subdeakonu — kun. P. Virmauskis. Pamokslą sakė Tėvas Misijonierius. Ceremoniorium buvo kun. J. Plevokas.

Gruod. 9, 11 val. ryte, Pontifikales Šv. Mišias J. E. Vyskupas T. Matulionis atnašavo už visus dabartinius parapijiečius — dėkodamas Dievui už visas malones apturėtas per 25 metus. Asistavo arch. — kun. klebonas P. Juškaitis; deakonu — kun. J. Jakaitis, MIC. Provincijolas; subdeakonu — kun. J. Plevokas. Garbės deakonu — Tėvas B. Pauliukas ir subdeakonu — kun. P. Virmauskis. Pamokslą sakė J. E. Vyskupas T. Matulionis.

Taip iškilmingos pamaldos dar pirmą kartą šioje bažnyčioje. Jos darė begalę didelį ir gilų įspūdį žmonėse. Žmonių per visas dienas buvo pilnutėlė bažnyčia. Jos buvo iškilmingos del to, kad Jo Eks. Vyskupas teikėsi dalyvauti.

Vakare, gruod. 9, 6 val. lygiai prasidėjo Jubilėjinė vakarienė. Žmonių buvo

pilnutėlė kimšte prikimšta salė. Svečių irgi buvo daug. Kaip dvasinė, taip ir svietiška valdžia buvo gerai atstovaujamos.

Dalyvavo sekantieji kunigai: K. Urbonavičius, P. Virmauskis, K. Jenkus, J. Švagždys, P. Strakauskas, B. Pauliukas, D. P., J. Jakaitis MIC. Provincijolas, ir Jo Eks. Vyskupas Matulionis. Programos Vedėju buvo pats klebonas P. Juškaitis. Kun. J. Plevokas buvo tvarkos prižiūrėtojum.

Iš pasaulionių buvo: Advokat. Roche. L. Frezer, A. Kimbol, Dr. Cassidy, T. Leahy, Policijos viršininkas ir daugelis kitų.

Choras savo dainomis ir giesmelėmis visus žavėjo. Solų irgi netrūko. Geriausiai pasižymėjo p-lė Grybaitė.

Kalbėtojų buvo daug. Visi sveikino kleboną ir parapijiečius, sulaukusius Sidabrinio Jubilėjaus.

Gruodžio 10, trečia Jubilėjaus diena — 9 val. ryte buvo atgiedota egzekvijos ir atlaikyta Šv. Mišios — Pontifikalės už visus mirusius per 25 metus parapijiečius. Jo Eks. Vyskupui tarnavo deakonu kun. J. Plevokas; subdeakonu — T. B. Pauliukas. Ceremoniorium buvo klebonas kun. P. Juškaitis. Pamokslą sakė Tėvas Misijonierius.

Gruod. 10, 7:30 P. M. įvyko J. E. Kalba parapijos salėje, apie bolševikų “rojų”. — Įžangos nebuvo. Pres.

10 ŽUVO, 50 SUŽEISTA BULIŲ KAUTYNĖSE MEKSIKOJ

Mexico City — Virš 10 žmonių žuvo ir apie 50 žmonių, tapo sužeista kuomet, galėrijos, kuriose minima žmonių žiūrėjo bulių kautynes, lužo. Kilo didelė panika, ir toje panikoje nevienas žuvo ir nemažai sužeista. Tikimasi lauke rasti ir daugiau lavonų.

AIRIJOJE 120.000 BEDARBIŲ

Dublinas — Lapkričio 18 d. bedarbių skaičius Airijoje pasiekė 120.000. Skaičius rekordinis.

“L. ŽINIOMS” KELIA BYLĄ

Rokiškio klebonas prel. Labanauskas “L. Žinių” redaktoriui ir korespondentui P. Krinkelniui už prasimanymus ir šmeižimą kelia bylą.

VIETINĖS ŽINIOS

PASIRUOSIMAS VAJUI

Sekmadienį, gruodžio 16 d., 7:30 val. vakare, bažnytinėje svetainėje įvyksta LDS. 1-mos kuopos prakalbos.

LDS. nariai gerai suprasdami, spaudos reikšmę mūsų gyvenime, stengiasi ir visuomenei įrodyti tai, ruošdami įvairius parengimus, kad atsilankiusius lietuvius galima būtų tinkamai apie tai informuoti ir įrodyti jiems, kad spauda tai nėra užsiėmimas praleidimui laiko, bet ir auklėtoja kaip sesnųjų taip ir jaunimo. Ypač, mums lietuviams, turėtų būti svarbu, sulaukyti tą išautėjimo bangą, kurį skandina mūsų geriausias jėgas — jaunimą. Tatgi, visi, kam tik rūpi lietuviybė ir religija, lai ateina į šias prakalbas, kuriose kalbės įžymūs visuomenės vadai.

Kad būtų kiekvienam prieinamiau, įžangos nebus.

MIRĖ

Gruodžio 7 d., mirė Adolfas Deveikis, 12 metų amžiaus, gyvenęs pas tėvus 266 W. 4th St. So. Boston, Mass. Jis nuo pat mažens mirė. Paliko tėvą Adolfa, motiną Mikaliną ir Seserį Oną. Palaidotas gruodžio 9 d., šv. Benedikto kapuose.

\$200,000 PAŠALPOMS

Boston, Mass., — Gruodžio 9 d. virš tūkstantis vyrų, narių šv. Vincento de Paulio draugijų šioj apylinkėje, in corpore išklause šventų mišių ir priėmė komunią šv. Kryžiaus katedroje.

Pusryčiuose po pamaldų buvo išduoti raportai iš draugijos veikimo peraitais metais. Paaiškėjo, kad tais metais ši organizacija surinko ir išdalino biednuomenei virš 200,000 dolerių pašalpoms.

GAISRAS CHARLES-TOWN'E PADARĖ \$50,000 NUOSTOLIŲ

Kilęs gaisras Fishe Fire Co. sandely, kuris randasi ant Miller gatvės prie pat Charlestown kalėjimo padarė \$50,000 nuostolių ir privertė daug šeimynų, gyvenančių šalutiniuose namuose bėgti lauk del grėšiančio pavojaus.

Be to pasiūsta apie 60 policininkų, nes manyta, kad ugnis sieks kalėjimą.

MUZIKAS RAPOLAS JUŠKA

Moko muzikos, piano ir dainavimo. Specialios pamokos duoda vaikams.

Adresas:

933 E. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

PRAZUVO ŽYMŲS DAKTARAS

Nežinia kur dingio Massachusetts General Hospital vedėjas Dr. George H. Bigelow. Jis apleido savo namus pirmadienio rytė ir ligšiol jokios žinios nėra, kur jis dingio apleidęs savo namus. Šiuo tarpu jis stropiai ieškomas po visą Mass. valstybę. Ieškojimas koncentruojasi daugiausia apie Framingham. nes tenai yra jo gimtinė.

AUTOMOBILIAIS UŽMUŠTA 32

Praeitą savaitę Massachusetts valstybėje automobilių nelaimės tapo užmušta 32 žmonės. Iš viso šiais metais automobiliais užmušta net 915 žmonių. Pernai per tą patį laiką užmušta 769. Taigi, automobilių nelaimės šimet padaugėjo.

PASIDAIRIUS PO SOUTH BOSTONĄ

Šv. Vincento de Paulio draugijos skyrius dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie pasisekimo jų suruošto "kalakutų baliaus". Skyriaus pirmininkas p. K. Sidlauskas ypatingai nori išreikšti padėką sekretoriams biznieriams už jų aukas: K. Petreikiui, Vl. Jakštui, J. Jakštui, P. Baltrašunui, Klondike's Market, J. Glineckui, Walter's Market, Daunis Market, Waliackas Market ir Broadway Market.

Marijona Šimkus, gyvenanti 167 W. 8th St., peritą savaitę, Bostone, buvo smarkiai automobilis nertrenktas ir sunkiai sužeistas.

Jonas Birevičius, 32 metų amžiaus, gyvenantis 34 Emerson St., vieną vakarą užėjo į smulkę išsigerti. Begerdamas susidraugavo su dviem vyrais. Gera išsigėrė visi trys išėjo iš smulkės. Kiek paėjus tie nauji draugai puolė Birevičių, jį smarkiai apklėmė ir oeilais supiaustė. Birevičius, sunkiai sužeistas gulio miesto ligoninėje o jo draugų policija nesurand.

Simonas Kavolis, gyvenantis 440 E. Sixth St., uolus parapijos veikėjas ir šv. Vincento de Paulio draugijos skyriaus narys, peritą savaitę buvo sunkiai susirgęs širdies liga. Dabartiniu laiku sveiksta. Visi linki jam kuogreičiausiai pasveikti ir vėl grįžti drauginin darban.

MIRĖ ADV. ŠALNIENĖS MOTINA

Pirmadienį, gruodžio 10 d. mirė Marijona Puišienė, gyv. Worcester, Mass., advokatės Šalnienės motina.

METINĖS SUKAKTUVĖS...

Ar žinote, kad gruodžio 5 d. įvyko labai "svarbių" metinės sukaktuvės? Lygiai metai atgal, tą dieną, grįžo šion šalin degtinė ir tikras alus. Tą dieną, pro-

DAKTARAI

DR. ROGER J. ABIZAID

Tel. Devonshire 7906

OFISO VALANDOS:

2-4 ir 7-8 P. M.

3 Malden Street, Boston

Tel. So. Boston 0823

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVIČIUS)

525 E. Broadway, S. Boston

Ofiso Valandos

Nuo 9 iki 12 rytė ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakarų. Ofis uždarytas subotas vakarais ir nedideliais, taigpi serdomis nuo 12:05 diena uždarytas.

Taipgi nuimu ir X-Ray

Lietuvis Dantistas

DR. S. A. GALVARISKI

(GALINAUSKAS)

Tel. So. Boston 2300

414 Broadway, So. Boston

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2660

Lietuvis Dantistas

A. L. KAPOČIUS

251 W. Broadway, So. Boston

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. Serdomis nuo 9 iki 12 v. diena. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakarų. Nedidelomis nuo 9 iki 12 val. diena (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.

JOHN REPSHIS, M. D.

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8

278 Harvard Street, kamp. Inman arti Central Sq., Cambridge, Mass.

hibicija tapo ilgiems metams palaidota.

Kiek ir ką laimėjo žmoneliai per tuos metus, laisvai ir legaliai gerdami — tikrų žinių nėra, bet valdžiai, federalei ir valstybių, taksų kelių įplaukė virš \$500,000,000. Taip pat nemažai pasipelnė miestai: už laisnius, ir žinoma daugiausiai laimėjo bravorų savininkai ir salininkai. Per metus, valdžiai apskaitliuoja, kad išgerta 42,000,000 galionų alkoholio ir 35,000,000 bačkų alaus. Dabar kiekvienas žmogus, kuris geria, lai pasiklausia savęs, ką gero jis laimėjo sau ir savo šeimynai per metus laiko gerdamas nors ir legaliai?

REIKALINGAS VARGONINKAS

Reikalingas tuojaus geras vargoninkas.

Kun. J. Čižauskas,

1313 Westminster Ave., Detroit, Michigan.

DIXIE KOKSAS

Ligšiolinis įkrovos rekordas tapo sulaužytas DIXIE KOKSŲ kroviniu įtalpa, vežamu iš Alabama ir Louisiana, del White Fuel Corporation, Boston, Mass. — Šis yra didžiausias krovinių koksų, kada buvo vežamas į Boston'o Uostą, — 10,000 tonų vienu laivu... Naujasis ir geriausias kūras, kada jūs esate vartoje... ir ŽEMIAUSIOS KAINOS.

DIXIE KOKSAS, \$11.75 su atvežimu už toną

WHITE FUEL CORPORATION

900 East First St.,

Tel. SOUTH Boston 4500

IVAIRIOS ŽINIOS

VOKIETIJOJ 122 LIETUVIAI STUDENTAI

Vokiečių laikraštis praneša, kad dabar Vokietijos universitetuose einą mokslus 122 lietuviai studentai. Iš jų 76 yra iš Klaipėdos krašto.

Vilniaus universitete pasak lenkų žinių, esą 101 lietuvis studentas. Lenkų studentų jie priskaita 2.315.

BEZBOŽNINKAMS NESISEKA

Maskva. — Nepaisant aršios kovos su religija, vis dėlto bolševikai iš Sovietų Rusijos gyventojų galutinai išrauti tikėjimo nestengia.

"Rabočių Krai" praneša, pad, pavyzdžiui, Ivanovo — Voznesensko srities kolchozuose vaikai renka vietos dvasininkams aukas. Rostove labai pradėjo plisti religinės sektos. Kovrove bedievių grupės pirmininkas pareiškė, kad nei mieste, nei jo apylinkėse nėra nė vienos šios organizacijos grupės: "Visoj apylinkėj yra tik vienas organizuotas bedievis: tai aš".

BEDARBIŲ SKAIČIUS TRUPUTĮ SUMAZĖJĖS

New York Tautinės Industrialės Konferencijos Tarybos surinktomis žiniomis bedarbių skaičius spalio mėnesį truputį sumažėjęs, būtent 345,000 buvę mažiau bedarbių nei rugsėjo mėnesį. Iš viso tą mėnesį bedarbių buvo priskaitoma šioj šaly \$9,604,000.

ŠIEMET VISAI NEBUS ŽIEMOS

Rusų meteorologų žiniomis, šiemet Pabaltijų busianti labai švelni žiema. Prof. Zubovas paskelbė savo tyrinėjimų rezultatus, kuriais sakoma, kad šiemet žiemos gali visai nebūti, o jei ir bus, tai labai nežymi sausio mėnesį.

KOKSAI \$11.75

NERA GERESNIŲ

Geriausi Amerikos Kietieji Angliai

\$12.50

BRIQUETS \$10.50

Bay State Briquet Co.

187 Bernard St., Dorchester

Talbot 2626

LIETUVOS ČIGONAI RINKS SAVO KARALIŲ

Lietuvos čigonai iki Didžiojo karo kas penki metai susirinkdavo Kaune, Vilniuje arba Ukmergėje ir išsirinkdavo sau "karalių", panašiai kaip kitų kraštų čigonai. Paskutiniu kartu čigonų karaliu buvo išrinktas J. Arlauskas. Jis nuolat gyvenęs šeduvoje ir tenai turįs savo namus. Dabar Lietuvos čigonai rinks naują "karalių".

KUN. V. MIRONAS PER VARSUVĄ Į ROMĄ

Kaunas. — "Diena" rašo, kad per Varsuvą į Romą automobilium išvažiavo kunigas Vl. Mironas. Pakeičiui jis Varsuvoje turįs kelis svarbius privatus pasitarimus. Kun. Mironas rūpintis diplomatinį santykių sutvarkymu su šv. Sostu.

KUNIGAS, KURIS SAVO PAMINKLE IŠSIKALĖ MIRIMO DATĄ

Kardin. Gassparri, prieš mirdamas, sau pasistatė paminklą, kuriame išsikalė savo gimimo datą. Dar ne taip seniai Bartininkuose mirė kun. Šmulkėty, kuris savo paminkle buvo įsakęs iškalėti ne tik gimimo, bet ir mirimo datą (metai, trūko tik mėnėsio). Iš tikrųjų tais pačiais metais jis, bėlaikdamas šv. mišias ir mirė.

ISEIKVOJO 8.000 LITŲ IR PABĖGŲ Į VOKIETIJĄ

Spauda rašo, kad šilutės valsčiaus teismo sekretorius H. Vosylius išėikvojo 8.000 litų valdžios pinigų ir pabėgo į Vokietiją. Sa-

GRABORIAI

P. J. AKUNEVIČIUS

GRABORIUS

Jau 16 metų kaip lietuviams mandagiai, sąžiningai ir prielaimomis kainomis tarnauja Reikalui esant kreipkitės:

SOUTH BOSTON

258 W. Broadway

Tel.: S. B. 4486

MONTELE

16 Intervale St.

Tel.: 4110

vo šeimą pasistengė ankščiau išsiųsti į Karaliaučių. Jis buvo Vokietijos pilietis.

PLEČIASI AMERIKIEČIŲ ĮMONĖ KAUNE

Ar prieš 13 metų Kaune amerikiečiai lietuvių, rodos 12 asmenų, sudėjo kapitalą ir įsteigė fabriką "Drobė". Fabriką pavadino "Drobe", manydami joje gaminti lininius audinius. Pasirodė, kad su lininiais audiniais "biznis" menkas, tai ėmė gaminti vilnones medžiagas rubams. Iš to matyti, kaip amerikiečiai lietuvių anais laikais blogai nusimanydavo kas Lietuvoje tinka daryti, o kas ne. Bet kadangi "Drobės" steigėjai buvo šaunūs vyrai, tai jie greitai savo klaidą pamatė ir fabriką įsteigė vilnones medžiagoms gaminti.

MUZIKOS MOKYKLA

M. Treinavičiūtė, mokytoja, moko muzikos pianu

Ji yra baigusi

FAELTEN PIANOFORTE

KOLEGIJĄ

444 E. Sixth Street,

So. Boston, Mass.

ti. Tiktai "Drobės" vardas paliko... Dabar šita įmonė džiugina ir jos steigėjus, bei šeiminius ir visą Lietuvos visuomenę. Nes ši įmonė taip gražiai augo, plėtėsi ir savo medžiagomis vis labiau ir labiau išstumia iš Lietuvos rinkos užsienines medžiagas. Fabrikas daro milijonines apyvartas. "Drobės" medžiagomis dalinai dabar jau yra aprengta Lietuvos kariuomenė, geležinkeliečiai, paštininkai, policija ir šiaip piliečiai vis plačiau ima vartoti vietinę "Drobės" ir kitų fabrikų medžiagą.

Šiuo metu "Drobės" fabrikas dar prasiplečia. Padidino patalpas naujais mūrais, stato naujas mašinas, tik dabar užbaigė statyti mūrinį 65 metrų aukščio kamina. Darbininkai dirba trimis pakaitomis, dieną ir naktį. Dirba 230 darbininkų, o pernai dar dirbo tiktai 190 darbininkų.

Ne tiktai "Drobė" nuolat plečia ir didina savo gamybą, bet ir išdirbamos medžiagos nuolat gerėja. Jau dabar kaikurias šio fabriko medžiagas sunku atskirti nuo užsieninių gerųjų medžiagų. Tsb.

— Šiemet Lietuvos prekybos su užsieniu balansas turi nors ir nedidelį aktyvą, reikšia daugiau iš užsienių gauta, negu jiems duota. Taip per 10 mėnesių iš viso užsieniams Lietuvos prekių parduota už \$19,656,000 litų, o užsieniečiai pirktą už \$17,402,000 litų.

Gerb. skaitytojų ir prietelių auširdžiai prašome remti tuos profesionalus ir biznierių, kurie kelbiai "Darbininke". Nuėjė taryt koki biznį pasakykite, kad natėte jo skelbimą "Darbininke". Tokiu būdu biznierių dar geriau supras, kad skelbtis "Darminke" apsimoka

IVAIRŲS SKELBIMAI

VALENTINA MINKIENĖ

Duoda piano muzikos pamokas vaikams ir suaugusiems. Vartoja naujausią metodą mokymo. Moka klasišką ir paprastą muziką.

Studio adresas:

912 E. Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 3317.

KALEDOMS

Kalendoriai, Paveikslai, Kortelės Pavieniai ir Biznieriams. Užkite į krautuvę arba išleiskite katalogo.

Jonas Kerdiejus

652 Broadway, So. Boston, Mass.

TELEPHONE
2680

DARBININKAS

366 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

KOMUNIZMAS -- EKONOMINIS KLAUSIMAS??

Iš nervingų ir smarkių pasikolijimų numanu, kad bolševikai labai susierzinę dėl komunizmo nelaimėjimų, bet vis dėlto jie yra įsikandę į tą seniai nu-dėvėtą ir kvailą melagystę, kad komunizmas būtų tai esąs ekonominis klausimas. Tikrumoje tai visiems ne-komunistams aišku kaip diena, kad komunizmas tai gryniausias pasityčiojimas iš ekonominio klausimo, tai milžiniška žulikystė keliems milijonieriams pasi-pinigauti. Ir patiems komunistams tai aišku, bet jie dėl tam tikrų priežasčių negali ar nenori komunizmo demaskuoti. Viena, komunistams Rusijoje ir šilta ir šota, nes būdami mažam skaičiui (jie sudaro tik vieną nuosimtį visų gyventojų), jie gali lengvai maitinti trupinius nuo didžiųjų ponų stalo. Antra, eiliniai komunistai tiek įsivėję į bolševizmo veiklą, kad jiems būtų pavojinga iš jos išsitraukti. Na, ir mūsiškiai bolševikėliai gauna kiek lašinių palaizyti. Ir taip vienu tikslu susiję, jie viens antram rankas mazgoja. Bet pačioj esmėj taip vadinamas komunizmas yra dide-liausias pasaulio blifas. Tik prisiziūrėkime, kaip ko-munizmas atsineša į ekonominį klausimą.

Rusija žemdirbių šalis. 80 nuosimčių jos gyven-tojų maitinasi iš ūkio. Taigi tikrų ekonomistų užda-vinys — pagerinti ūkį, aprūpinti ūkininkų būklę ir iš-patenkinti valstiečių sudaryti stiprų pamatą valsty-bei. To reikalauja paprasčiausias sveikas protas. Tuo tarpu ką gi daro bolševikai tuo pagrindiniu ekonomi-jos klausimu?

1. Panaikina stambiausius ir pavyzdingiausius ūkius.

2. Įveda kolchozus, bet taip nesumaniai, kad vi-siškai užmuša ūkio produktyvumą. Atima daug dide-snę produktų dalį, palikdami darbininkams tik pusę normalaus maisto. Tuomi jie sumažina fizinį darbi-ninko pajėgumą ir įstamia jį į desperatišką nenorą dirbti. Tuo būdu dirbamosios žemės plotas per pusę sumažėjo.

3. Išreikalavimui nustatytojo įstatymais maisto bolševikai panaudoja žiaurias revizicijas ir atima nuo žmonių grūdus su ginkluotos pajėgos pagelba. Tas sukelia kruvinus susirėmimus, kuriuose žūva tuk-stančiai darbininkai.

4. Nežiūrint per pusę sumažėjusio ūkio produkty-vumo, bolševikai gabena duoną užsienin tokiame skai-čiui, kad žmonės susilaukia tikro bado.

Kiek bolševikams rūpi ekonominis klausimas, ga-lima matyti iš šių kelių vaizdėlių. O jų yra daug — visiems metams laikraščiai medžiagos užtektų...

Anglas Robertson, aplankęs Volgos kraštą, štai ką rašo:

"Kraštas visiškai nualintas revizicijomis, duo-nos visai nebėra. Vienam kaime netoli Saratovo iš 400 arklių tik 22 beliko ir iš 300 karvių — tik 40. Trys priežastys privedė prie bado: stoka maisto atsargos, prekybos panaikinimas ir bloga geležinkelio padėtis. Tos trys priežastys išimtinai krinta ant diktatorių pečių."

Kaip yra sumažėjęs dirbamosios žemės plotas, parodo šitos skaitlinės: "prieš revoliuciją valstietis, apskritai imant, turėdavo sėjamosios žemės 4.6 des. 1919 m. pagal oficialų pranešimą ta proporcija suma-žėjo iki 2.5 des., o dabar neviršija nė 2 des. Pirmiau kaimietis sunaudojo maistui 22 javų pūdų i metus, dabar tik beliko 12 pūdų. Kitus javus atimdavo sovietų valdžia, kuriai tekdavo 243,830,000 pūdų duonos, kruopų ir pašaro javų."

Kita statistika paduoda dar įdomesnius skaitme-nis:

"Išmaitinimui šalies gyventojų per 5 mėnesius skiriama apie 50 milijonų pūdų, vadinasi, po 10 mili-jonų pūdų mėnesiui. Priskaitant Rusijos gyventojų tik 120 milijonų (jų yra apie 150 milijonų), išeis tik vienas pūdas dvylikai žmonių i mėnesį, vadinasi, vie-nam žmogui atstunta dalis svaro i dieną..."

Nežiūrint tokio šykštaus maisto paskirstymo, daug grūdų žūna dėl blogo geležinkelio sutvarkymo. "Geležinkelio stotyse Kursko gub. pūva komisarų su-rinktieji javai. Į stotį atvežta 1,380,000 pūdų rugių ir visi jie dėl trūkumo vagonų turės supūti."

Nestebėtina, kad žmonės, įvesti į desperaciją to-kiomis ekonominiais bolševikų "žygdarbiais", daro ma-sinius sukilimus. Ukrainoj buvo atsiradę net 50 suki-lėlių būrių, sudarą apie 40,000 žmonių. Sulig pačių bolševikų apskaičiavimų kruvinuose mūšiuose yra žu-vę 182 vadai (atamanai), areštuota 84, sušaudyta 9, pasidavę 169, viso 444. Iš eilinių užmušta 9,544, su-šaudyta 510, areštuota 15,805, gera valia pasidavę 9,539, — viso 29,612. Kiti, kuriems trūko jėgų imti i rankas ginklą, abejingai laukė bado mirties.

Bet kur dalykas eina apie gyvus pinigūs, ten bolševikai visai kitaip "riša" ekonominį klausimą. Sulig jų pačių apskaičiavimų, suma atimtųjų iš cerkvių tur-tų, iki geg. mėnesio 1922 m., siekė 200 milijonų aukso rublių. Iki liepos mėn. ta suma padvigubėjo. Iš tų pi-

nigū badaujantiems paskirta tik vienas milijonas rublių...

Kaip matome, ekonominis klausimas bolševikioj taip yra rišamas: sau - bolševikai pinigų maišą atri-ša, o darbininkams tai ir trupinių krepšį užriša. Bet rišti vis dėlto riša.

Mūsų Veikimo Centro Reikalai

LKVC. ir ALRKF.

Amerikos kalonijas lan-ko J. E. Vyskupas T. Ma-tulionis, Lietuvos Katali-kų Veikimo Centro pirmi-ninkas. Garbingojo Svečio misija pas mus ir šiaip jau yra svarbi, nes ji pri-mena mums, kas atsitiko su tų kraštų katalikais, kur nebuvo planingo ir nuolatinio katalikų veikimo, kur Katalikiškoji Ak-cija — pasauliečių apašta-lavimas nedaug tebuvo ži-nomas. Bet jei pridėsime, kad Vysk. Matulionis yra LKVC. priešakyje, jo mi-sija darosi dar reikšmin-gesnė.

Lietuvos Katalikų Veiki-mo Centras dirba tuos pa-čius darbus, kokiais rūpi-nasi mūsų veikimo cen-tras — A. L. R. K. Federa-cija. Nors veikimo sąlygos yra kitokios, bet abi orga-nizacijos siekia to paties tikslo: vienyti lietuvius katalikus, kelti jų religinę samonę, įtraukti visus ti-kinčiuosius lietuvius i a-paštalavimo darbą.

Giminingos Federacijai organizacijos pirmininko atsilankymas pas mus mums teikia daug garbės ir naujo pasiryžimo dar-buotis. Jis mums daug pa-dės užmegsti tampresnius santykius su organizuo-tais Lietuvos katalikais ir išjudinti mūsų visas, ką kurias jau gerokai apsnū-dusias, kolonijas veiki-man.

Dėl to, kur Vyskupas at-silanko, Federacijos veikė-jai prašomi su juo susieiti ir pasitarti katalikiškojo veikimo reikalais.

METINĖS KATALIKŲ KONFERENCIJOS

Netenka abejoti, kad ir šių žiemą didesnės mūsų kolonijos rengs konferen-cijas (seimelius), sukvies visų draugijų ir organiza-cijų atstovus, kad pasitar-ti mūsų vieningo veikimo reikalais.

Tose konferencijose rei-kėtų tartis ypatingai tais klausimais, kurie buvo iš-kelti kongrese, kad tuo būdu tuos aktualuosius mūsų reikalus plačiai iš-populiarizuoti. Taip pat imtis priemonių juos vy-kinti i gyvenimą.

Šių metų Federacijos kongresas, įvykęs Cleve-lande, kėlė šiuos klau-simus: 1) lietuvių centrų stiprinimas ir palaikymas, 2) lietuvių mokyklų atei-tis šiame krašte, 3) vyrai ir religinis bei tautinis veikimas, 4) moterys ir jaunimo tautinis auklėji-mas, 5) Vilniaus pasų ir

ženklelių platinimo reika-lai. Kongrese priimtos tais referatai jau buvo paskel-bta spaudoje. Netrukus iš-eis atskiroje knygutėje. Tai gera medžiaga Federa-cijos apskričių meti-nėms konferencijoms.

Patartina Federacijos apskričiams konferencijas šaukti tuo metu, kada jų kolonijose lankysis J. E. Vysk. Matulionis. Būtinai reikėtų Garbingąjį Svečią i tas konferencijas kvieisti. Tuo būdu jos būtų gausin-gesnės, reikšmingesnės, nes Vyskupas, kaipo Lie-tuvos Katalikų Veikimo Centro pirmininkas, mus labiau suvienytų ir mūsų veikimą sustiprintų.

VILNIAUS PASAI IR ŽENKLELIAI

Lankantis Amerikoje Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovams — kan. F. Kemėšui, prof. P. Vitkui ir P. Babickui, Federacijos centro valdyba susitarė varyti sistematinge s e Vilniaus vadavimo akcija i platinti vadinamuosius Vilniaus pasus ir ženkle-lius. To susitarimo klau-simas buvo svarstomas Vil-niui Vaduoti Sąjungos me-tinėj konferencijoj Kaune ir jis vienbalsiai buvo už-girtas. Be to, priimta pa-

dėka. Kan. F. Kemėšis, Vilniaus Geležinio Fondo pirmininkas Federacij os centro sekretoriui rašo:

"Skaitau savo garbinga pareiga pranešti Tamstai, p. Redaktoriau, jog š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. ple-nariniam V. V. S-gos Centro Vykdomojo Komiteto posėdyje, išklausius mano pranešimą apie mū-sų (mano, P. Vitkaus ir p. Babicko) kelionę i Ameri-ką, visų vienbalsiai buvo nutarta išreikšti A. L. R. K. Federacijai ir Tamstai, jos Centro Sekretoriui, pa-dėką už nuoširdų ir atsi-dėjusį bendradarbiavimą i pagalbą mūsų misijai."

Federacijos skyriai da-bar didesniu uolumu turė-tų platinti Vilniaus pasus ir ženklelius i bendrai vesti Viniaus vadavimo akciją.

Šia proga primename skyrių valdyboms, kad at-siskaitytų už parduotus pasus ir ženklelius. Čekius reikia rašyti ižd. kun. M. Kazėno vardu, o siųsti Federa-cijos centro sekreto-riui, 2334 S. Oakley Ave-nue, Chicago, Ill. Pinigus siųskite tuoj, nes juos no-rime kuogreičiausiai pasi-ųsti Vilniaus Geležiniam Fondui i Kauną.

Dėl skyrių atsiskaitymo su centru, valdyba nusta-tė tokią tvarką:

pinigus už pasus ir ženkle-lius siųsti i Federacijos centrą tris kartus i metus — tuoj po vasario 16 die-nos paminėjimo, liepos mėnesyje ir tuoj po spalio 9 d. parengimų. Taigi, cen-tras prašo skyrių valdybų tos tvarkos ir laikytis.

Netrukus bus paskelbta, kiek kuris skyrius jau y-ra prisiuntęs pinigų po Federacijos kongreso už pasus, ženklelius ir ki-tiems reikalams.

ALRKF Sekretorius

Lietuvių Golgota Sibire

Didžiojo karo metu lie-tuvių tauta buvo išsklai-dyta i tris stambesnes da-lis. Tautos kamienas Lie-tuvoje kentė žiaurų vokie-čių okupacijos jungą ir pergyveno visas karo bai-senybes. Apie milijonas lietuvių jau iš seniau gy-veno Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Karo metu čia puikiai darbai ėjo ir lietu-viai gerai vertėsi, pasitu-rinėčiai gyvena, bet jie sa-viškias mažai tegalėjo tėvynėje pagelbėti. Apie 250.000 lietuvių, karo tremtinių, vargo, išblašky-ti įvairiuose Rusijos mies-tuose. Apie 50.000 lietuvių gyvena dar iš seniau Rusi-joje. Šie buvo jau įsigyve-nę ir todėl jie daug pagel-bėjo savo broliams karo tremtiniais ir medžiagiš-kai ir morališkai.

Laiminga mūsų tauta, kad jos sūnūs tėvynėje ir įvairiuose pasaulio kraš-tuose būdami, vieningai stojo kovoti i ginti Tėvy-nės Laisvę, kada atėjo lai-mingoji valanda.

Kas pinigais, kas gink-lais, kas raštu ir žodžiu reiškė Lietuvai Nepriklau-somybės reikalavimą. Ir

neskaitlinga (vos apie 3,5 milijono) mūsų tauta turi atstačiusi savo nepriklau-somą valstybę, nors dar be tikrosios sostinės Vil-niaus ir trečdaliao lenkų o-kupantų žemių... O tuo tarpu apie 12 milijonų gu-du ir apie 40 milijonų uk-rainiečių tebevelka sunkų rusų (bolševikų) ir lenkų jungą.

Sunkiausia tačiau teko karo metu išgyventi apie 50.000 lietuvių Sibire. Tuo tarpu, kai iš Europos Ru-sijos miestų mūsų karo tremtiniai beveik visi gri-žo 1918 metais, įsigalėjus Rusijoje suirutėi, tai lietu-viai Sibire 1918 ir 1919 metais buvo net dviem ka-riškais frontais atskirti nuo savo tėvynės.

Bet ir čia jie ką galėda-mi, darė savo gimtosios šalies išlaisvinimui. Taip, 1919 metų sausio 5—7 die-ną įvykęs Irkutske Sibiro lietuvių kongresas priėmė rezoliucijas - Lietuvai ne-priklausomybės su sostine Vilniumi reikalavimus i-tas rezoliucijas, trimis kalbomis (lietuvių, pran-cūzų ir anglų) išsiuntinė-jo visų pasaulio valstybių

užsienių reikalų ministeri-joms ir taikos konferenci-jos delegacijoms Paryžiu-je. Teikė Kolčako valdžiai memorandumus - pripa-žinti Lietuvos nepriklau-somybę ir jo valdžioj gy-venantiems lietuviams Lie-tuvos pilietybę. Susikūręs Tomske Centralinis Sibiro Lietuvių Biuras daug ir drąsiai dirbo gelbėdamas mūsų karo tremtinius iš rusų tarpusavių žudynių.

Bet lietuviai Sibire greit suprato, kad rezoliucijo-mis bei reikalavimais Lie-tuvai Laisvės neatgausi. Kad po visų karo metų kančių mūsų tėvynei dar teks ginklu ginti savo Lai-svę Todėl jau 1918 metais pradėjo organizuoti Sibi-re, Novonikolajevske, lie-tuvių Vytauto Didžiojo vardo batalioną. I batalio-ną greitai susirado apie 400 karių ir apie 20 kari-ninkų. Keistai ir giliai i-spūdingai skambėjo lietu-viška kariška komanda ir karių šaunios dainos. Si-biro miškuose, ties Obės upe apie 7500 kilometrų nuo Nemuno krantų.

Bataliono troškimas bu-vo organizuotai, su gink-lais grįžti i tėvynę ir sto-ti i karą su jos Laisvės priešais. Dėja, tada Sibi-rą nuo Lietuvos skyrė net du kariški frontai. O per To-limuosius Rytus vandenynais grįžti nebuvo galima, nes nebuvo savų laivų. Nors Santarvės Valstybių atstovas prie Kolčako val-džios ir žadėjo batalioną vandenynais pervežti i Lietuvą, bet vis dėlse, kol išsispręs Kolčako kovos su bolševikais.

Pagaliau, 1919 metų va-sarą rusų žiaurais pilieti-nio karo audra ir rusų tar-pusavės žudynės persime-tė i Sibiro plotus. Kolčako suirusi kariuomenė spar-čiai traukėsi, įkandin bolševikų raudonosios armi-jos spaudžiamą. Čekų ir lenkų kariuomenės dalys pirmiausia traukėsi trau-kiniais i Rytus, o lietuvių batalionui, kaip mažesnei jėgai, teko lūkuruoti. Miš-kuose siautė didelės ban-ditų gaujos, ramius gy-ventojus terorizuodamos. Mūsų batalionas jau buvo susikraustęs i traukini, bet neturėjo kelio, kuris buvo užimtas besitrau-kiančių stipresnių jėgų. Ir štai, i lapkričio 23 naktį buvė batalione apie 30 lie-tuvių komunistų padaro perversmą, suareštuoja karininkus, suklaidina ka-reivius. Ir batalionas pa-tenka i žiaurių Rogovo banditų rankas, Altajaus krašte.

Gruodžio 9 dieną (1919) Čeremuškino bažnytkaimy bandytai, šalčio sukausty-tose kapinėse nurengia i kardais sukapoja 5 lietu-vių bataliono karininkus ir 3 kareivius. Tai ir buvo tikroji lietuvių Golgota Sibire. Atėjusi netrukus reguliari bolševikų kariuo-menė ir Rogovo banditų kelioliką sušaudė, o lietu-vių batalioną nusivedė i Krasnojarską. Čia kiek-palaikę, batalioną bolševi-kai nuginklavo ir jo ka-reivius pavieniui paleido.

Šiomet gruodžio 9 dieną

MIRĖ KAN. P. LEGEC-KAS

Kunigas Petras Legec-kas gimė 1844 m. Šiaulėnų parapijoje. Gimnazijos mokslius ėjo Panevėžyje ir Šiauliuose (1856—1862). Iš šeštos gimnazijos kla-sės nuvažiavo i Kunigų Seminariją ir joje išbuvo ketverius metus (1862 — 1866; pradžioje Varniuose, o vėliau, rusų valdžios i-sakymu persikėlus Semi-narijai, Kaune). Subdija-kono šventimus gavo 1866 m. Neleidžiant rusų val-džiai trejus metus šven-tintis kunigų, dėstė tikybą Pašuvio ir Baisogalos pradžios mokyklose. Ga-vęs kunigo šventimus 1869 m., vikaravo iš eilės Vai-nute, Krinčine ir Seduvoje ir dejuos metus buvo Sidabravo filistū. Nuo 1883 m. iki 1916 m. buvo Kavarskio klebonu. Vėliau gyveno iki mirties Penio-nių dvare, Kavarskio pa-rapijoj. Velionis išbuvo trisdešimts metų (1889 — 1919) Ukmergės dekanato dekanu. 1918 m. J. E. Ze-maičių Vyskupas pakėlė jį i garbės kanauninkus. Ku-nigas Legeckas kaip deka-nas buvo labai gerbiamas ir mylimas dekanato kuni-gų, o kaip ganytojas buvo autoritetingas ir mylimas tikinčiųjų tarpe. Dar spaudos draudimo laikais yra išleidęs trumpą kate-kizmą vaikams, o vėliau buvo atspausdintos jo ver-stos Chaignon'o meditaci-jos ir kai kurie kiti jo pa-rašyti pamaldaus turinio raštai. Mirė 1934 metų lapkričio mėn. 16 d. Penio-nių dvare. Requiescat in pace.

sueina 15 metų nuo Čere-muškinsko baisiųjų žudynių. Buvė Sibire lietuvių veikėjai lapkričio 11 dieną susirinkę nutarė Lietuvos garbingų karių mirtį ir lietuvių veikimą Sibire pa-minėti. Vytauto Didžiojo Muziejuje, gener. Nagevi-čiaus maloniu sutikimu, prie karo muziejaus bus i-steigtas Sibiro lietuvių skyrelis. Čia bus sudėti daiktai ir dokumentai, nu-šviečiantieji Vytauto Di-džiojo vardo batalioną ir lietuvių Sibire politiškai visuomenišką veikimą.

Bus išleista tiems daly-kams nušviesti paveiks-luota monografija - kny-ga, kuriai rankraštį bai-gia ruošti advokatas Lin-kevičius (buvęs bataliono vadas). Gruodžio 9 dieną Kaune Vytauto bažnyčio-je bus atlaikytos gedulo pamaldos už žuvusius ba-taliono karius, o vakare uždėtas vainikas ant pa-minklo žuvusiems už Lie-tuvos Laisvę. Šiems nuta-rimams įvykinti išrinkta komisija: pulk. Kaz. No-vakas, Ant. Bružas, Kar. Pabrėža ir Petr. Linkevi-čius.

Šia proga generolas Na-gevičius ruošias išleisti atsišaukimą, kad ir kituo-se kraštuose ar miestuose ką nuveikę lietuviai, sįs-tų eksponatus muziejui. Tas atsišaukimas netru-kus bus paskelbtas i A-merikos lietuviams. Tsb.

Žinios Iš Lietuvos

ŠIŲ METŲ DERLIUS LIETUVOJE

Šiemet Lietuvoje buvo ankstyvas pavasaris, sausa vasara ir šiltas, sausas ruduo. Šios gamtos sąlygos labai gerai išaugino ir davė nuvalyti visus Lietuvos posėlius. Taip pat ir šiemetinis derlius imant, yra visai geras.

Rugių derlius yra labai geras, geresnis už pirmikštį. Rugiai visur brandūs, svarūs ir aukštos kokybės. Jų turio svoris šiemet toks aukštas, kokio po didžiojo karo Lietuvoje dar nebuvo. Sausa vasara rugių nesubrunkino ir dėlto jie pakankamai sausi. Iš visų davynių buvo manyta, kad rugių ištekliai Lietuvoje bus labai didelis. Dėlto jiems buvo nustatytos pastovios kainos: 7,25 litų už centnerį, 50 kilogramų. Žinoma, tokios kainos rugiams yra žemos. Bet taip buvo daroma todėl, kad juos reikėjo parduoti ir užsienį, nes Lietuvoje atsirado didelis rugių perteklius. Lietuviški rugiai į užsienį parduodami po 6 lit. už centnerį. Priskaitant visas pardavimo išlaidas, valstybės išdas už kiekvieną centnerį primoka maždaug po 2 litus. Ligi šiol iš ūkininkų ekonominės eksporto organizacijos jau supirko apie 19.000 tonų rugių, o užsienin pardavė apie 6.000 tonų.

Kviečių derlius šiemet yra blogesnis, negu buvo tikėtasi. Palyginti su pernykščiais metais, kviečiai šiemet daugiau kuli. Tuo tarpu kviečių iš ūkininkų

yra supirkti tik apie 2500 tonų. Už kviečius ūkininkams mokama po 9 litus už centnerį. Gi parduodamoji kaina kviečių yra mažesnė, negu rugių, būtent po 6 litus už centnerį.

Vasarinių javų derlius šiemet yra geresnis, negu pernai. Ypač jie gerai užderėjo šiaurės Lietuvoje ir žemaitijoje, kiek mažiau Suvalkijoje. Vasarinių javų kainos Lietuvos rinkoje yra neaukštos. Tačiau jų didelę dalį ūkininkai suvartoja gyvuliams ir todėl manoma, kad jų pertekliaus nebus.

Tiek baltųjų, tiek raudonųjų dobilų derlius šiemet buvo labai gražus. Dobilams nuvalyti buvo nepaprastai palankios oro sąlygos.

Bulvių derlius dėl labai sausų orų šiemet buvo irgi geras. Tuo tarpu bulvės dar sunaudojamos viduje. Šiais metais gerai pasisekė ir žiemkenčių javų įėjimas. Neįsėti galėjo tik tie ūkininkai, kurie nenorėjo, nes sėjos laikas buvo labai sausas ir palankus. Dabar jau visi Lietuvos ūkininkai yra įsėję žiemkenčius javus, nuvalę laukus, kluonus sudorojo šiemet buvusį gražų derlių. Tsb.

STATYS ANTRĄ CUKR. FABRIKĄ

Kaunas — Lapkričio 13, d. ministerių kabinetas nutarė statyti antrą cukraus fabriką. Tuo tarpu dar nenustatyta vieta, kur toks fabrikas bus. Kol kas manoma jį statyti šiaurės Lietuvoje, šiaulių ar Patovės apskrityse.

Naujam cukraus fabrikui sutartis sudarė akcinė bendrovė „Lietuvos Cukrus“. 1935 metais už cukrinių runkelių centnerį (50 kilogramų) bus mokama po 2 litus 20 centų, kurių 2 litai grynais pinigais ir 20 centų cukraus fabriko akcijomis. Pastaciūs antrąjį cukraus fabriką, numatoma cukriniais runkeliais apsidinti apie 6.000 hektarų.

ZUVŲ ŪKIS LIETUVOJE

Dabartinėje nepriklausomoje Lietuvoje yra apie 130.000 hektarų vandens plotas. Be to, Lietuva 95 kilm. ploto ribojasi su Baltijos jūra. Didėsni Lietuvos vandens dalis priklauso valstybei. Privačių savininkų žinioje yra tik apie 15.000 hektarų, mažesnių ežerų ir visos mažesnės upės. Didžiausios ir žuviniausios upės Lietuvoje yra Nemunas, Nevėžis, Šventoji, Dubysa, Venta ir Šešupė.

Kasmet Lietuvos vandenyse sugaunama apie 3-200.000 kilogr. žuvies. Pagunama erškėtai, ešeriai, karosai, karpiai, palšai, lydekės, lynai, selevas, storkiai, unguriai, ūsučiai, lašišai, plekšnės.

Kai Lietuvoje buvo pradėta smarkiau vykdyti žemės nusausinimo ir upių tvarkymo darbus, tai kartu buvo atsiradęs ir pavojus, kad vandenų žuviningumas gali kristi. Todėl tam tikromis priemonėmis buvo imtasi vandenų žuviningumą kelti. Didesniuose vandenyse buvo užvestos konservavimo tinkamos žuvų rūšys. Tuo tikslu veikė dvi valstybinės žuvų perkylos. Netrukus keli dideli ežerai buvo užveisti dviejų rūšių upėtakiais.

Lietuvoje kasmet suvartojama apie 3 milijonai žuvies. Tik maža dalis išvežama į užsienius. Gi Lietuvon kasmet įvežama apie 2 milijonų kilogr. mariuotos, rūkytos ir sūdytos žuvies, kuri įvertinama apie 2 milijonų litų.

Žvejyba Lietuvoje užsiima daugiausiai tik pajūrio gyventojai — žvejai. Ligi šiol Lietuvos žvejai buvo labai ir šiuo amatu sunkiai versdavosi. Dabar jie jau susibūrė į „žuvies“ bendrovę, kuri stengiasi organizuoti tinkamą žuvies prekybą Lietuvoje ir jos išvežimą į užsienius. Įvairiose Lietuvos vietose bus įsteigti žuvies pardavimo punktai. Dabar Lietuvoje jūros žuvies ne daug suvartojama, nes nėra suorganizuotas tokios žuvies pristatymas į vietas. Ateityje numatoma atliekamą žuvies perteklių perdurti į trąšas.

Paminėtoji „Žuvies“ bendrovė rūpinsis Lietuvos žvejus geresnėmis ir pigesnėmis žvejybos priemonėmis aprūpinti. Taip pat bendrovė užsibrėžusi nepalikti nuošaliai ir žvejų kultūrinių bei apšvietos reikalų.

Per pereitą Tautų Sąjungos sesiją, kaip žinoma, buvo pasirašyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos politinio bendradarbiavimo sutartis. Latviai ir estai šią sutartį jau ankščiau patvirtino. Spalio 26 dieną ją patvirtino ir Lietuvos Prezidentas. Netrukus Rygoje bus pasikeista šios sutarties patvirtinimo dokumentais. Nuo tada plačiai pagarsėjusi Baltijos santarvės sutartis pradės veikti į pasirašiusiose valstybėse.

VĖL GAISRAS LYGUMOSE

Dar nespėjo lygumiškiai pamiršti baisaus pernykščio gaisro, kai š. m. 20 d. šeštadienį 11 val. naktį vėl kilo didelis gaisras, sunaikindamas 8 trobesius (iš jų 2 gyvenamus) ir beveik visą, kas juose buvo.

Jau per gaisrą, beveik visi, sutartinai kalbėjo, kad padegimas. Tai labai galimas dalykas. Juk jau kelintas Lygumų m. ir apylinkėse gaisras ir vis piktadarių padegėjų darbas.

Tikime, kad ir policija ir apylinkės gyventojai parodys reikalingo veiklumo ir įvykis bus išaiškintas ir nusikaltėliai nubausti.

Lietuva ir Turkija ligi šiol beveik jokių prekybinių santykių neturėjo. Pasutiniuoju laiku turkai susidomėjo kai kuriomis Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių prekėmis. Tuo tikslu gruodžio mėn. į Lietuvą atvyks Turkų prekybos delegacija, kuri susipažins su Lietuvos gaminių rinka ir tarp abiejų šalių užmegs prekybinius santykius.

Mariampolės kalėjime sėdintis buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas Augustinas Voldemaras dabar rašo savo atsiminimus. Pirmąją atsiminimų dalį jis baigė spalio mėnesio pradžioje. Dabar rašo antrąją dalį, kurią mano baigti ateinančių metų pradžioje.

LATVIJA MANO, KAD DERYBOS SU LIETUVA BAIGSIS SEKMINGAI

Kaip žinome, netrūkus tarp Lietuvos ir Latvijos

prasidės prekybos derybos naujai nuolatinei prekybos sutarčiai sudaryti. Šiomis derybomis yra labai susidomėję Lietuvos ir Latvijos ekonominiai sluoksniai. Abiejų šalių ūkio vadovai pilnai tiki, kad bus pasiektas visiškai prekybinis susitarimas ir bus sudaryta nuolatine prekybos sutartis.

Ypatingai artėjančių prekybos derybų išvaka rėse daug rašo latvių spaudoje. Visur pabrėžiama, kad businėjant sutartį turėtų būti padiktuota neatskirų asmenų, bet artimųjų tautų gyvenimo ir ateities reikalų. Manoma, kad per įvykstančias derybas bus sutvarkytas ir mažasis pasienio prekės a vi m a s Nors šis prekiavimas latviams ir buvo naudingas tačiau jie sako, kad jis ne išlygino iš buvusios sutarties Latvijai gautų nuostolių. Ypatingai latviai pabrėžia, kad abiejų šalių yra noras, kad prekybos santykiai su Lietuva būtų taip pat glaudūs, kaip tie giminingi ir draugiški ryšiai, kurie jungia abi tautas. Tsb.

BIČIŲ ŪKIS LIETUVOJE

Bitininkystė Lietuvoje jau buvo plačiai žinoma ir prieš karą. Retai kuriame didesniame ūkyje nebūda bičių ir bitynų. Bičių nauda jau ir tada Lietuvos ūkininkas įvertino. Tačiau bitininkystė žymiai išsiplėtė nepriklausomoje Lietuvoje. Bičių augintojai sudarė tarp savęs draugiją. Jie įeina visi beveik Lietuvos bitininkai.

Dabar skaičiuojama, kad Lietuvoje, drauge su Klaipėdos kraštu, yra apie 150.000 bičių šeimų. Vie-

nas bičių avilys vidutiniškai duoda per metus 4 kilogramus medaus. Bitininkystė Lietuvoje apsimoka tose vietose, kur yra geros ganyklos, ir daug lietuvių. Tokiose apylinkėse atskira bičių šeima per metus gali prinesti ligi 100 kilogramų medaus. Geriausiai bitininkystė Lietuvoje yra išsiplėtusi Mariampolės, Vilkaviškio, Kedainių ir Biržų apskrityse. Lietuvoje yra ke- liolika ir labai stambių bitininkų, kurie laiko apie 200 bičių šeimų. Vien tik Kauno mieste yra daugiau, kaip 300 bičių šeimų, nors pačiame mieste bitininkystė nelabai apsimoka, nes Kauno apylinkės turtingomis ganyklomis nepasizymi.

Lietuvoje iš bičių vidutiniškai per metus gaunama apie 600.000 kilogramų medaus ir apie 45.000 kilogramų vaško. Lietuvoje vaškas perdirbamas į dirbtinius korius, gamina medasukiai. Taip pat yra išsiplėtęs ir bitėms avilių gaminimas. Tsb.

Jau kelinti metai, kai tam tikros Lietuvos įstaigos svarsto reikalą apie valdininkams uniformos įvedimą. Tiesa, kai kurie valdininkai jau tokią uniformą turi. Dabar numatoma, kad visų ministerijų valdininkai bus uniformuoti. Uniformos nešiojimas bus privalomas tiems valdininkams, kurie turi daug reikalų su piliečiais.

Jei kas tariasi esąs maldingas ir nesuvaldo savo liežuvių, to maldingumas tuščias. Sv. Jokubas.

Nieko neveikti — reikiama mokytiis daryti blogą.

Lietuvių Mokyklų Ateitis Amerikoje

Katalikų Visuomenė ir Parapijinės mokyklos

Nežiūrint šaltumo, su kuriuo nekatalikai žiūri į mūsų mokyklas, darbas eitų pirmyn ir mokyklų ateitis būtų užtikrinta, jei visa katalikų visuomenė uoliai ir konkrečių būdu remtų savas mokyklas. Kaip jau buvo minėta, mokyklos atsiranda dažniausiai ne žmonių prašymu, bet dažniausiai vyskupo arba klebono iniciatyva; ir užlaikoma pastangomis klebono su parama tų tėvų, kurie ten siunčia vaikus. Tokiu būdu, pasilieka labai mažas nuostimis, kuris turi atlikti naštos sunkumą. Tai pirmas pavojus mokyklų atečiai: parapijonų neprijautimas. Nežiūrint kaip idealingai tas darbas būtų perstatytas per pamokslus, sunku yra priraginti prie aukos tą šeimyną, kurios vaikai arba per jauni, arba jau baigę mokyklą; arba tuos, kurie yra nevedę. Niekas negali užginčyti Japonijos svarbią rolę tautų tarpe; bet jei kas geriau suprastų jų tautos meilės ir karštumo gilumą, jų prisirišimą prie tėvų šalies, ten nebus nuostabu, kad Japonija išaugo į didžiulę pasaulinę pajėgą, nors šalis susideda iš mažos salos! Štai japonų išeivijos Amerikoje elgesio pavyzdys. Kalifornijos valstybėje, japoniečiai turėjo keltą savo tautinių nėvą mokyklų. Išgirdo kad Maryknoll Kongregacijos seselės atvyko į Kaliforniją ruošti misiją darbuotei Japonijoje ir Kinijoje, prašė jų, nors patys yra pagony, atidaryti japonų mokyklą. Tas įvyko ir šiandien yra apie 500 vaikų toje mokykloje Los Angeles mieste. Palaikymui už kiekvieną vaikutį mokama \$3 i mėnesį. Tas japoniečiams nelabai lengvas dalykas, nes jų uždarbis yra menkas — apskritai vos 50 centų i dieną. Bet, kadangi mokykla pralaina vaikelius japonų kalboje kur kas geriau, negu pagonų tautinės moky-

los, jiems visiškai neatrodo sunku, žiūrint į jų pasiaukavimo vaisius. Mokykla, neseniai uždėta, auga kasmet. Kiti japonai, kad ir nevedę, prisideda prie sušelpimo neturtingų vaikų šiam reikale.

Katalikas — lietuvis turi kur kas daugiau akstinų prie idealingo darbo savo jaunimui. Kokia čia yra dirva mūsų laikraštijai! Vienok neteko pastebėti kada nors ir vieno paraginio redakciniam straipsnyje, kuris ugdytų šį susipratimą visuomenės link pradinio mokyklų, ypač apylinkėse, kur mūsų mokyklos randa- si. Tiesa, nemažai rašoma apie mūsų akademijas ir kolegijas, bet ir šios nukentės jei jų šaltiniai, t. y. mokyklos, išdžiū.

Kas geriau pajėgia atlikti tą darbą susipažinimo ir agitacijos paremimo kaip Federacija su savo skyriais, kurių nariai gali veikti savo apylinkėje, ypač paremti vietinę mokyklą. Visi parapijonai turi būti šios pareigos dalininkai, kuri nebus sunki, jei visi prisidės, nes tai ne tik šeimynos ateitis yra ruošiamas per mokyklą, bet ir tos kolonijos ir visos išeivijos. Lai išsidirba viešas pasmerkimas tų, kurie gali o neįsipildo savo pareigą šiame reikale. Jeigu nuodugnai suprasime, kad mūsų mokyklų ateitis remiasi užtikrintu finansiniu paremimu, mokyklos rinkliavos bažnyčioje bus geresnis, parapijinės mokyklos būtų paliausotos nuo mokesčių, ir mūsų mokinių skaičius, nežiūrint gimimų metrikacijos, dar taip anksti nekristų žemyn ir visos mokyklos būtų perpildytos. Lai katalikų organizuota visuomenė priima pradžios mokyklą savo ypatingon globon, sužadina laikraštiją i talką, išrenka komisiją, kuri rastų būdą kooperuoti su klebonais ir rastų bendruose pasitarimuose priemones sudaryti finansinę paramą vietinėms mokykloms.

Užmetimai Kalbos Mokslui

Mūsų katalikiškos šeimynos pergyvena sunkius laikus. Medžiaginiai prispaustos, nors klebonai ir sutinka vaikelius priglausti, siunčia

vaikelius i viešas mokyklas. Toliaus, šeimynose jau gal negali būti mažiau vaikučių kaip kad šiandien: iš tos priežasties net daugelis viešųjų mokyklų užsidaro. Kai kur pasireiškia ir tautininkų agitacijos įtaka būk mūsų mokyklose per daug apsunkintas programos su tikybos ir lietuvių kalbos dėstymu ir todėl yra geriausia siųsti vaikus i viešas mokyklas. Kaip klaidinga išsivaizduoja padėtį, kurią lietuviai tikrai gali įkainuoti. Po rusų valdžia turėjo mokyti rusų kalbos ir buvo gerai: dabar jau ir sava kalba per daug apsunkina! Kas sugalvoja tam elementui „tautininkų“ vardą? Viešoje mokykloje, jaunutis pradėdam mokslą sugaišina daug laiko kol šiek tiek supranta savo mokytoją: mokytoja - gi turi sunkų darbą kur, kaip kuriose vietose, turi įvairių tautų vaikus mokinti (Elizabethe, Benjamin Franklin Public School No. 13 turėjo 29 skirtingų tautų vaikus pirmame skyriuje). Vos antro skyriaus pabaigoje prasideda tikras darbas! Tie, kurie apleidžia lietuvių mokyklas palengvinimo dėlei, atsiduria keblensiose aplinkybėse, vaikučiai labai nesimpatiškos ir nesuprantamos. Tokie tėvai išstato savo vaiką tikybos pavojuje ir priverčia jį draugauti su visokių elementų vaikais, įvairiausių spalvų netik skūros, bet ir dvasinio nusiteikimo. Štai atsitikimas: 1934 m. rugp. 10 d., N. Yorko legislatura senatė perleido įstatymą 38—3 balsais, t. y. „Ives Bill“, kuris reikalauja, kad valdžios apmokami mokytojai pareikštų raštu valdžiai ištikimybę ir kad jie neieškos tai valdžiai pražūties! Tas parodo iki kokio laipsnio ne tik valdžios universitetai, kolegijos, ir high schools yra komunizmu prikimiję, bet net ir pradžios viešos mokyklos sistema mūsų didmiesčiuose rodo neištikimybės ženklus valstybei, ir Paulistas James Gillis gali ironiškai pastebėti, kad N. Yorko mieste, vienintelė tvirtovė ištikimybės kraštui yra parapijinė mokykla! Tėvai bėganti nuo savų, patėks i nelaimę per savo vaikus. Dieve, duok, kad visi gerai suprastų tą pavojų, kuris iškyla

beskriaudžiant savas mokyklas!

Anglų kalbos įtekmė

Mokyklų darbą dažnai ardo pačios šeimynos. Lietuvių šeimyna privalo užlaikyti savo kalbą bent už savo keturių sienų. Atsižvelgus i statistikos davinius, negalime leisti eiti i kompromisus, kadangi priešinga įtekmė yra tokią galinga. Jei lietuvių kalba praras savo žymes ir svarbą šeimynose, žus su ja ir lietuvių mokyklų reikalas.

Mokyklos Alumnų Organizavimo Reikalas

Mokyklų ateitis taipgi remiasi savo alumnais. Jeigu alumnai palaikys savo lietuvišką žymę ir siųs savo vaikelius i tą pačią mokyklą, kuri juos auklėjo, lietuvių mokyklos dar ilgal palaikys savo lietuvišką žymę. Čia vėl glūdi rimtas pavojus atečiai. Alumnų palaikymas yra per silpnas dėl to, kad mūsų pastangos per menkos, jei jos visai nededamos i šalį. Pasitikime per daug ant jaunimo organizacijų, kurios, patyrimas parodo, neįstengia tą darbą apimti. Tiesa, turime dvi mergaičių akademijas ir vieną bernaičių kolegiją, su stipria studentų organizacija Naujoje Anglijoje, bet šie judėjimai pasilieka per daug kol kas lokaliais, ir visuomenė nededa gana pastangų jų reikale. Reikėtų šale šio viso stiprių alumnų būrių prie kiekvienos mokyklos, kurios visus vienyti centrinius ryšys. Prie šio, kiekviena apylinkė turėtų sudaryti vasarinę „kempe“, kurią jaunimas labai myli, kur lietuviškos paskaitos būtų teikiamos sąryšyje su sportu ir rekreacija. Tada atneštas parapijinių mokyklų vaisius nežūtų ir grįžtų atgal tolimesniam tų pačių mokyklų užlaikymui. Jei mes negalime kiekvienoje kolonijoje prie mokyklos įsteigti lietuvišką high school, turime rasti būdus palaikymui atskito darbo: kitaip veltui mūsų aukos, šventi pasiryžimai, vienuolynai ir seselių kongregacijos! Mes gyvenam šiai dienai: kitaip mums rytojūs apsiniaukės!

(Pabaiga).

Sveikata-Brangus Turtas

Ši Skyrių Veda Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

PIRMAS DANTIS

Rašo Dr. G. I. Blozis, dentistas, Chicago, Ill.

Negalienė turėjo varginančią naktį, būtent mažas sūnelis nedavė miegoti; serguliavo, biskį karščio turėjo, labai buvo neramus, tat ir Negalienė visai mažai gavo pasilsėti. Vienok savo kasdieninį darbą atlikinėjo.

Beprausiant mažytį, vaikas kažkaip susmuko; maudynė ir į burną pagavo dikčiai vandens. Kūdiui, matyt, tas labai nepatiko, nes iš visos gerkės pradėjo rėkti, verkė. Tas įvykis davė progos motinai pastebėti, kad vaikas jau turi vieną apatinį dantį. Tas ir davė jai suprasti, kodėl praėjusią naktį jis buvo toks audringas.

Onytė pamiršo ir apie savo nedomėjimą ir nuovargį. Užmigdžius vaikų, pasiūkė draugę, kad pasigirus vaiko dantuku.

— Žinai, drauge, — sako Negalienė, — didelę naujieną turiu pasakyti. Bet spėk, kas? Niekienė, matydama Negalienę linksmą, manė, kad gal ji gavo iš kur nebūt didelį turtą, tarė:

— Tai tu jau gavai nuo ko nors tūkstantinę.

— Tas dalykas yra vertesnis ir už pinigus, — atsakė Negalienė.

— Nagi, nagi, kas jau taip pas tave įvyko?

— Ogi mano sūnus jau turi vieną apatinį dantį, priešaky ir kiti jau dygsta, o, kad tamsta matytum koks tas dantukas gražus; atrodo, kaip perlas įdėtas į raudoną šilką.

— Tai reiškia, kad tavo

vaikas tik vieną dantį turi? Aš manau, kad jis yra labai suvėlavęs su savo dantimis; jau privalėjo turėti visus dantis.

Negalienė ligi nusiminė ir kaip greitai baigė kalbą su savo drauge. Tuojaus ėmė žiūrėti į jai išduotą surašą apie dantų užlaikymą, jų metlaikį, dygimą ir t. t. Na, ir štai, ką Negalienė mato. Kūdikio dantų dygimas ir kritimas šiaip sustatytas:

Priešakiniai dantys dygsta tarpe 5 ir 7 mėn.; krinta tarpe 5 ir 7 m.

Šalutiniai dygsta tarpe 7 ir 9 mėn.; krinta tarpe 7 ir 9 m.

Akiniai dygsta tarpe 18 ir 20 mėn.; krinta tarpe 11 ir 13 m.

Pirmas kruminis dygsta tarpe 12 ir 14 mėn.; krinta tarp 9 ir 11 m.

Antras kruminis dygsta tarpe 24 ir 30 mėn.; krinta tarpe 9 ir 11 m.

Reiškia, vaikas viso turi tik dvidešimt dantų: dešimt apačioj ir dešimt viršuj.

Negalienė peržiūrėjus duotą jai sąrašą apie dantų informacijas labai nudžiugo, kad jos mažo sūnelio dantis dygsta normaliai ir su pasididžiavimu savo draugei pasakė, kad pas jos mažą Jonelį viskas yra tvarkoj.

Dvasia daro kūną turtiną. Šekspyras.

Pabaltijo Valstybių Sutarties Reikšmė

Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės sutartis jau yra trijų galvų patvirtinta. Kai buvo pradėta rengtis prie šios sutarties, tai Rytų Europoje buvo kilęs tikras politinis sukrėtimas, kuriame mažoms Pabaltijo valstybėms nelengva buvo susivokti, o dar sunkiau buvo išvesti savarankišką politikos liniją. Taigi nugalėjus šią kliūtį ir pasiekus visišką susitarimą, yra daugiau pagrindo šią sutartį branginti.

Šiuo metu politinės aplinkybės Rytų Europoje yra tokios, kad Pabaltijo valstybių santarvė darosi būtina jų nepriklausomybei išsaugoti. Jau pats faktas, kad Lenkija ir Vokietija neigiamai atsiliepė į Sovietų Rusijos pasiūlymą garantuoti Baltijos valstybių nepriklausomybę ir kad jos pareiškė neigiamą nusistatymą į Rytų pakto klausimą, savaime verčia iširti Pabaltijo santarvės reikšmę.

Žinoma, Pabaltijo santarvė neduoda jai pasirašiusioms valstybėms visišką saugumo garantiją. Baltijos valstybių karo pajėgos, net drauge paimtos, yra menkos, palyginati su pajėgomis tik vieno iš jų didžiųjų kaimynų. Tačiau tai nesumažina Pabaltijo santarvės reikšmės. Esamomis sąlygomis ši santarvė Lietuvai, Lat-

vijai ir Estijai bei jų saugumui sudaro tiek kiek šiuo metu galima.

Savaime aišku, kad Pabaltijo santarvė, nustatydama glaudų politinį bendradarbiavimą tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos žymiai sustiprino ir išorinį šių valstybių saugumą. Čia daugiausiai reikšmės turi Pabaltijo valstybių tarptautinės padėties sugretinimas. Jau pačioje Ženevoje, tik pasirašius sutartį, pastebėta, kad pakilo bendras Pabaltijo valstybių svoris ir jomis susidomėjimas. Tas susidomėjimas savaime aišku, pareina ne iš paprasto žingeidumo, o iš to vaidmens, kurį Pabaltijo santarvei gali tekti suvaidinti Europos taikos politikoje. Pasirašydamos santarvės sutartį, Lietuva, Latvija ir Estija tuo pačiu pasisakė už tą bendrosios politikos mintį, kuri siekia išlaikyti Europoje taiką esamų sutarčių pagrindais. Nežiūrint to, ar pavyks susitarti dėl Rytų Lokarno, Rytų Europoje Pabaltijo santarvė bus pirmas valstybių susigrupavimas, skirtas taikos reikalams. Ir čia yra svarbi to susigrupavimo reikšmė. Baltijos santarvė gali būti tas branduolys, apie kurį toliau eis platesnis taikos darbas. Nereikia užmiršti kad šiandien be-

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: Domestic yearly \$4.00 Foreign yearly \$5.00 Domestic once per week yearly \$2.00 Foreign once per week yearly \$2.50
PRENUMERATORS KAINA: Amerikoje metams \$4.00 Užsieny metams \$5.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

66 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 2680

veik viso pasaulio akys y-ra atkreiptos į Pabaltiją. Reikalas patikrinti šiame pasaulio kampe saugumą ir Pabaltijo valstybių nepriklausomybę yra tiek aiškus, kad juo yra susirūpinusios ir diplomatinės kanceliarijos ir pasaulinė viešoji nuomonė. Tokiomis aplinkybėmis Baltijos santarvė gali būti tas kertinis akmuo ant kurio vėliau gali išaugti taikos, pastovumo rūmai Rytų Europoje.

Žinoma, tas uždeda Pabaltijo valstybėms svarbią taikos misiją — būdėti, kad jų taikinga pradžia būtų pastovi ir tvirta — duotų gerus vaisius pirmiausiai joms pačioms.

Tsb.

— Kaip žinome, šios vasaros pradžioje Sovietų Rusijoje viešėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos žurnalistų atstovai. Ten jie buvo pakviesti Sovietų Rusijos žurnalistų. Pabaltijo valstybių žurnalistai ap-

žiūrino įdomiausias Sovietų Rusijos vietas, susipažino su jų ūkiu ir kultūra. Dabar tuojaus po Naujų metų į Pabaltijo valstybes su revizitu atvyks didelė Sovietų Rusijos žurnalistų ekskursija. Šioje ekskursijoje dalyvaus žinomi Sovietų Rusijos žurnalistai, kaip Radėkas, Kolcovas ir kadaise Kaune gyvenęs Arkadijus Buchovas. Sovietų žurnalistai Lietuvoje, be Kau- no, dar aplankys Klaipėdą ir kitus provincijos miestus.

Tsb.

Žmogus tik tiek žmogus, kiek jis valios turi.

Šv. Augustinas.

EDW. V. WARABOW

(WRUBLIASKAS)

LIETUVIS GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

1000 Washington St.

NORWOOD, MASS.

TEL. Norwood 1503

Montello Office:

10 Intervale St.

TEL. Brockton 2005

KALĖDOMS 49 STEBĖTINAI GRAŽŪS NAUJI MODELIAI

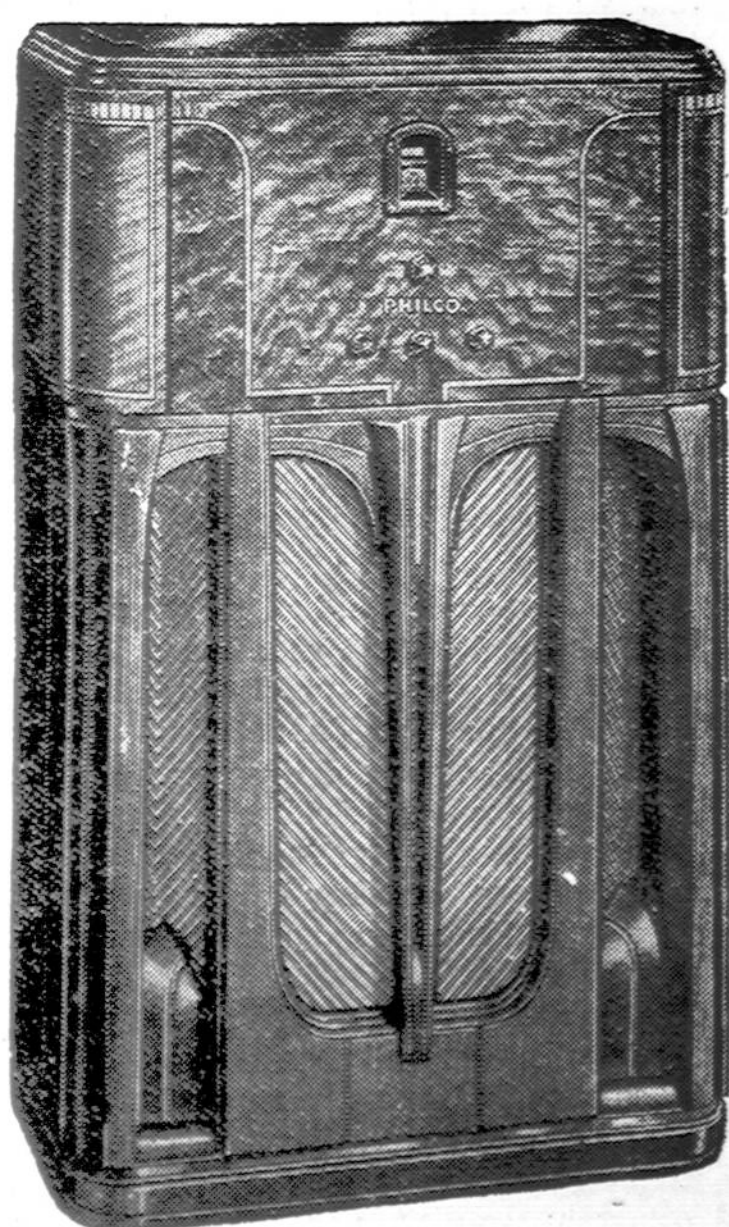
PHILCO RADIO'S

GERIAUSIOS BOSTON'E

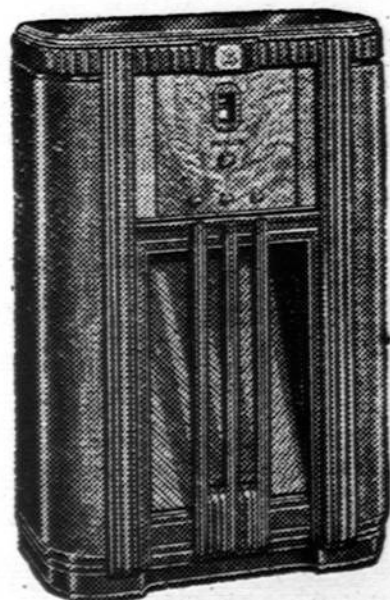
KAINOS NUO

\$20 iki \$600

LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

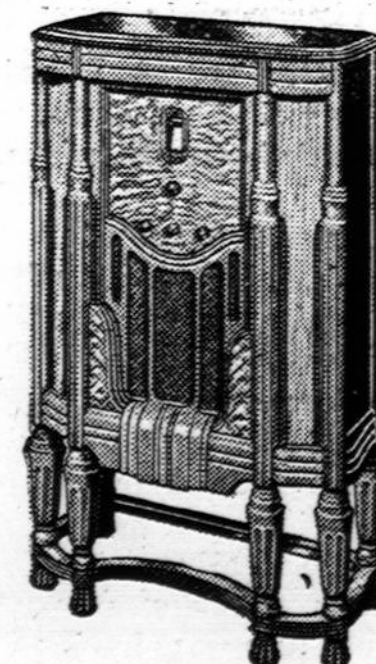
NAUJAS PHILCO 201X
HIGH FIDELITY RADIO

PHILCO 29X
\$75.00

PHILCO 84B
\$20.00

PHILCO 45L
\$59.95

Perkant naują radio daug atrokuojame už jusų seną radio

BERMAN RADIO COMPANY

RADIO INŽINIERIAI NUO 1918

3 KRAUTUVĖS BOSTONE: 20 STUART ST. - 62 STUART ST. - 30 TREMONT ST.

62 STUART ST. KRAUTUVĖ ATDARA IKI 9 VAL. KAS VAKARĄ

NAMŲ SAVININKAI! NAMŲ SAVININKAI!

Jus galite sutaupyti nuo 25 iki 50 nuošimčių taisant ar statant sau namus. Pirkite Dabar!
Lentas ir Kitokia Medžiaga - Žiemai Duris ir Langus - Plumerių ir Šildymo Įrankius

Statymui Geležies Reikmenis - Maliavą ir Sienoms Popieri - Stogams Dengti Medžiaga: Smaluoto Popierio ir Šingelių

Mes Supiaustome ir Gvintuojame Vamzdžius Sulig Jūsų Reikalavimų.

Mūsų šildymo inžinierius atvykis į jūsų namus suteiks geriausius nurodymus kokios šildymo priemonės bus geriausios.

Visa medžiaga namams nuo Rusio (Sklepo) iki Stogo galima gauti pas

69 - 73
NORTH MONTELLQ ST.

GROSSMAN BUILDING SUPPLY CO. - BROCKTON

TELEPHONES
5030 - 5031

Amerikiečiai Lietuvoje

Jau pernai žymiau, negu būdavo paprastai, amerikiečių lankėsi Lietuvoje. Gi šįmet tai visai mažai teatvyko. O tu pačių, čia užsilikusių gyventi, amerikietiškas jau išpalengva blanksta. Aplinkuma savo veikla ir gana. Tačiau "Darbininku" jie visi dar gyvai domisi.

Štai žinučių apie kai kuriuos "Darbininko" skaitytojų žinomus amerikiečius, gyvenančius Lietuvoje.

Kun. Jonas Vosylius, bostonietis, gyvenęs pas vienuolius Marijonus Marijampolėje, grįžo Ameriką.

Mot. Jurgelis, gyvenęs Pittsburgh, Pa., buvo parvykęs savo tėvynėn 1931 m., tačiau grįžo Ameriką. Pereitą gegužės mėn. vėl parvyko, nusipirko žemės Krokialauki valsčiuje, Alytaus apskrityje ir turbūt čia jau liks.

Vincas Uždila, iš Rochester, N. Y., parvykęs Lietuvon, berods, 1930 m., jau šeimyniškai gyvena Kaune. Jis amžinai perka tai, ir niekad nenuperka. Kiti amerikiečiai manė, kad taip bus ir su jo vedybomis. Jis pafliirtuodavo su

viena panele, tai su kita, tai vėl su kita ir tt. Tačiau čia tai ne namo pirkimas. Tik greit, beveik nepastebimai, ir padarė kontraktą amžinai su viena studente Bukovaite. Ji irgi dzūkė, jo parapijietė, taigi ir šliubą ėmė savo bendroje parapijoje, gražioje apylinkėje esančioje Rudaminioje. Ir ką, po maždaug metų laiko, susilaukė Uždilio. Jau dabar Vincas visai nė neužsimena apie tas gražias "young ladies" paliktas Rochesterij.

Jurgis Palobis, apie 68 metų amžiaus "singelis", išgyvenęs 46 metus Nauगतuck'e, Conn., pernai parvyko į savo gimtinę Lekečių valsčių, Šakių apskrityje. Jam Lietuvos gyvenimas patiko, tai šį rudens pirkė ūkį iš varžytinių. Žada dar dasipirkti apie 20 margų iš kaimyno, na, paskui būtinai apsi-vesti ir pradėti, kaip čia sakant, gyvenimą iš naujo.

Petras Černiauskas, siu-vejas (operatorius), gyvenęs Brooklyn'e apie 25 metus, parvyko Lietuvon su žmona prieš penkis metus. Parsivežė apie 15,000 dolerių, pirkė ūkį už 11,000 dolerių Daukšių bažnyt-

kamyj, Marijampolės apskrityje. Ūkis yra 75 margų. Tuo metu jėvai ir kiti ūkio produktai buvo brangūs, todėl ir ūkiai buvo daug brangesni negu dabar. Už tokį ūkį dabar sunku būtų gauti ir pusę tiek pinigų. Petras buvo tvirtas, drūtas vyras, tačiau sirgo širdies liga. Taigi, nepaklausydamas gydytojo perspėjimų, nekantraudamas be sunkesnio užsiėmimo, palaikė arkli, kuriam kalvis pasagą kalė; arklys staiga smarkiai sujudo, tas labai sukrėtė Černiauska, ir atgultė mirties patalan. Tuo ir mirė. Tai buvo pereitą gruodžio mėnesį. Paliko tik žmonelę. Apie ją, tiek turto turinčią, tuoj pradėjo sukli jvairūs kavalieriai. Čia visados veddybose pinigais arba turtas labai didelę rolę vaidino, o dabar, ypač krizės laiku! Girdėt, kad p. Černiauskienė esanti jau ištekejusi.

Vienas amerikietis, Pileckis, mirė birželio mėnesį, Alytų, 19 d. to mėnesio jį ten ir palaidojo.

Kazys (Čalis) Vaičiulis išgyvenęs Naugatuck'e, Conn., vrs 50 metų, parvyko savo tėvynėn prieš keturis metus, nusipirko penkis margus žemės arti Kalvarijos, Marijampolės apskrityje, ir ten gyvena patenkintas. Taigi, mat, ne tiesa, kad jis miręs, kaip buvo gandai paplitę. Tačiau jis jau pasenęs, sunykęs.

Petras Akelaitis, išgyvenęs Hartford'e, Conn., aštuonis metus, parvyko Lietuvon 1922 m. Gyvena tėviškėje Iglaukės kaime. Iglaukė valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Šiemet, liepos mėnesį, pas jį parvyko jo brolis Juozas, kurs Hartford'e išgyveno 27 metus. Jis dabar tik dairosi ir gali būti, kad

ir liks gyventi savo tėvynėje.

Juozas ir Petronė Žvirbliai, iš Worcester, Mass., parvyko Lietuvos prieš porą metų, nusipirko žemės Pušinių kaime, Gudečių valsčiuje, Marijampolės apskrityje ir jau kaip ir nuolatai apsigyveno savo tėvynėje. Juozas nenoromis važiuo Lietuvon, daugiau savo žmonos traukiamas, kuri labai ilgėjosi savo gimtinės, keturių seserų ir kitų giminių. Jis dar vis nemažai pasvajoja apie paliktąją Ameriką ir, jei šeima priartų, turbūt ilgai nedvejodamas ten ir vyktų. Žmonelė gi dabar irgi kaitada pasigenda Amerikos del jos patogumų.

Bunevičius, "singelis" iš Brighton, Mass., parvykęs prieš keturis metus, gyvena Nemajūnuose. Ameriką jau neįrašias. Dar negirdėt, kad būtų ką pirkęs.

Silvestras Kučinskas, siu-vejas, parvykęs iš Manchester, Conn., džiaugiasi pereitą žiemą susilauktų, gražiai augančių, nauju priedu šeimynelėje. Neblogai auga ir jo parsivežti du vaikai iš Anglijos ir du iš Amerikos.

J. Valiukas iš Cleveland'o, Ohio, grįžo Lietuvon tuoj po karo, su žmona ir vaiku. Jis nebuvo Amerikos pilietis, turėjo tik pirmas popieras, o Amerikos konsulas tuo syk buvo Rygoj, susisiekti su juo sunku, tai ir liko Lietuvoje. Dabar jis su šeimynėle ir ūkininkauja Alavės kaime, Liubavo valsčiuje, Marijampolės apskrityje.

Motiejus Urbonas, brooklynietis, parvykęs su šeima prieš porą metų, nusipirko ūkį gražioj vietoj, ant kalnelio, žmonos tėviškėje, Gražulių kaime, tik keli kilometrai nuo Simno, Alytaus apskrityje.

PASAULIO ŠYPSENOS

"Tamsta sakai, tamstos sesuo daro šypsenas; tai ji humoristė?"
 "Ne: ji dirba grožio įstaigoje".
 ("Boston Transcript")

Ponia (pamačiusi tarnaitę vaikščiojant su žinomu, bet jau pasenusiu tenoru): "Mina, kas buvo tas džentelmanas, su kuriuo tamsta buvai vakar?"
 Tarnaitė: "Jis buvo mano brolis, ponia."

Ponia: "Taip, jis buvo mano brolis prieš dešimt metų". ("Der Wahre Jakob", Berlin).

Vagis: "Proga patogi. Mes galime ištuštinti Smitienės namus".
 Padėjėjas: "Ar ji išėjusi išnamų?"

Vagis: "Ne, ant jos durų yra raštelis — "Išėjau pas kaimynus Grįšį po penkių minučių". ("Pele Mele", Paris).

Netik tėvai, bet ir vaikai yra patenkinti čionykščiu gyvenimu.

Arėjus Vitkauskas.

"Aš manau, kad tamsta norėjai vesti Miller?"

"Aš buvau mangs, bet po to, ką ji pasakė man vakar, aš nesu ja susijdomaves toliau".

"Ką ji pasakė?"
 "Ne". ("Der Brumer", Berlin).

Jis: "Šis laikraštis rašo, kad Rytų dalyse gera žmona kainuoja penkiolika šilingų. Gėdinga."

Jis: "Taip, gera žmona yra verta penkiolikos šilingų, ar ne?"
 ("Somerset County Gazette").

"Šio namo nuoma yra septyni svarai sterlingų per mėnesį, plius trys svarai pirmyn kaip užstatas".

"Gerai, bet kame kūtė?"
 "Kokia kūtė?"
 "Gi asilui, kuris mokės tą nuomą". ("Kikeriki", Wien).

"Ar žinai, mano brangioji", tarė jaunas vyras, "čia kažin kas parašyta: "Grįšiu po penkių metų. Aš esu nuėjęs priešais taip skanus, kaip turėtų būti".

"Tai yra vis tavo įsivaizdavimas", atsakė žmona džiugaudama, "mano naujoje virimo knygoje sakoma, kad jis puikus". ("Heywood Advertiser")

"Nuo to laiko, kai mano suždėtinė atsakė man, aš negali miegoti naktį. Ką aš turin panašoti nuo to, gydytojai?"

"Kitą sužadėtinę". ("Meggen dorfer Blatter", Munich).

Advokatas (į moterį liudinant po apklausinėjimo): "Aš tikiu jog nepadariau tamstai nemalono visais tais klausimais?"

Liudininkė: "Visai ne — turin mažą šešerių metų vaikamie". ("Le Moustique", Chalerio).

Šykščiausias žmogus, kokį m žinome, yra toks, kuris davė sav mažai mergaitei pensą, kad ji n valgyt vakarienės, kuris paėm iš jos pensą, kai ji miegojo ir p skui nedavė jai pusryčių už tai kad jį ji pametė". ("Annapoli Log").

Ant raštinės durų buvo kreči- tarė jaunas vyras, "čia kažin kas parašyta: "Grįšiu po penkių metų. Aš esu nuėjęs priešais taip skanus, kaip turėtų būti".

Z-s

KATALIKIŠKŲ KALĖDINIŲ ATVIRUČIŲ

Neužmirškite pasveikinti savo gimines ar pažystamus su šv. Kalėdoms.

KĄ TIK GAVOME įvairios rūšies gražių Katalikiškų Kalėdinių Atviručių.

KAINA TIK 5c. UŽ VIENĄ
Turime ir po 10c. ir 15c.

SPECIALUS PASIŪLYMAS
12 MAISYŲ ATVIRUČIŲ BAKSELYJE 50c.

Užsikite į "Darbininko" ofisą.
Atdaras nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro

ARBA SIŪSKITE UŽSAKYMUS:
"DARBININKAS"

366 W. Broadway, Boston, Mass.

Tel. 5911-W

**GRABORIUS
LIETUVIS**

PETRAS V. ABRAČINSKAS
187 Ames St.
MONTELLQ, MASS.
Pagelbininkas
RONALD W. G. MCGLINCHAY
GRABORIUS

Rytinių Valstybių Žinios

MASPEETH, L. I., N. Y.

A. a. Petronėlė Lukoševičienė, 54 metų amžiaus, mirė lapkričio 30 d. š. m. savo namuose 60-36 Perry Ave. Maspeth, N. Y. Nu liudime paliko savo vyrą Adomą, sūnų Joną, Detroit, Mich., dukreles p-niā Genevaite Goodwill, iš Brockton, Mass., p-niā Anelę McGovern, p-niā Juzę Glover, anukėlius Viki, Trudy ir Juozuką.

Laidotuvės įvyko gruodžio 4 d. iš Viešpaties Atsimainymo bažnyčios šv. Jono kapinėse.

A. a. Petronėlė buvo narė apšviesties skyriaus A. L. R. K. Moterų Są-gos 30 kp. Maspeth, N. Y. Josios intencijai šv. Mišios iš Mot. Są-gos įvyks gruodžio 17 š. m. 8 val. ryte.

KEARNEY, N. J.

Vilniui Vaduoti Sąjungos pereitas susirinkimas buvo neskaitlingas, bet pasirodė jog Vilniaus pasai eina gana sparčiai. Čia matomai yra įtaka vietinio klebono kun. L. Vaicekaucko, kuris šiame reikale smarkiai veikia.

Lietuvių vaikučių katekizacijos mokykoje, kurio-

je vadovauja lietuvis sersys, dėka kebono buvo parduota geras skaitlius V. Pasų, kuriuose išsidalino sumokėdami po 10 centų.

Vietos Lietuvių parapijos bazaras buvo per 4 dienas. Gana didelis skaitlius žmonių dayvavo ir davė vietiniai parapijai gerą pelną.

Užėmus vietinio vargoninko vietą p. F. Hodeliui taritum dalykai pagyvėjo. Mažųjų choras sutvarkytas ir didysis choras geroje nuotaikoje ruošiasi ateities darbams.

Mirė p. Šalašavičienė, viena iš pirmųjų lietuvių gyventojų Kearny. Ji buvo labai pavyzdinga moteris, išaugino penkias dukteris, ir vieną sūnų. Palaidota su iškilmingomis apeigomis.

Ant Erie gelžkelio rastos suvažinėtos lietuvis J. Valasavičius. Atrodo lig sauzudystė.

Apsivedė p-lė Julė Jukneliūtė, visiems plačiai žinomo Juozo Juknelio dukterė. Šliubą davė kun. L. Vaicekauskas vietos lietuvių bažnyčioje.

Schuyler Building and Loan lietuvių draugijos metinis šėrininkų susirinkimas įvyks gruodžio 13 d. š. m. L. P. Klubu svetainėje, 134 Schuyler ave., Kearny, N. J. Visi šėrininkai yra kviečiami atsilankyti ir persitikrinti apie draugijos stovį.

J. V. Baltrukonis

Vyčių Suvažiavimas

Lietuvos Vyčių Naujos Anglijos Apskričio pusmetinis suvažiavimas įvyko sekmadienį, lapkričio 25 d., Athol, Mass.

Delegatų ir svečių buvo privaziavę iš So. Boston'o Worcesterio, ir So. Worcesterio, Providence, Norwood'o, Westfield, Detroit, Michigan ir Chicagos. Iš viso buvo 112.

Athol Vyčių Pirm. A. Tamošiūnas pradėjo posėdį ir pakvietė kleboną kunigą Juraitį sukalbėti maldą. Po to pervedė vedimą Apskričio Pirm. V. Kereišui. Vyčiai sugiedojo Vyčių ir Lietuvos himnus.

Valdyba užėmė savo vietas: Pirm. J. Manasas; J. Belanis, vice pirm.; P-lės F. Antanelytė ir F. Grendelytė, rašt.; Mandatų ir rezoliucijų komisijos: M. Grilevičius, J. Bačinskas, J. Borisas, B. Kudirka, L. Tateliūtė ir A. Jasyntė. Korespondentai — F. Antanelytė ir F. Kairis.

Dvasios Vadas, kun. V. Puidokas iš Westfieldo sveikino atvykusius Vyčių delegatus ir svečius. Po to sekė kitų sveikinimai.

Sveikino šie: Kun. Bakanas; J. Leikus vardu So. Worcester; V. Jonaitytė, Westfieldo; B. Červokas, Norwood; V. Kereišis, Worcester; P. Razvadauskas, S. Boston, vardu 17 kuopos ir Centro ir kun. F. Virmauskis; J. Parafinavičius, Providence; A. ir M. Gillis, Detroit, Michigan; T. Manasas, Chicago, Ill., ir A. Tamošiūnas, Athol.

J. Leikus išdavė raportą iš buvusio Vyčių Seimo. Po to sekė raportai iš šokių ir pikniko.

V. Babilas, iš Norwood'o, išdavė Vyčių sporto raportą. Matyt, kad Vyčių sportininkai progresuoja.

F. Antanelytė, rašt., perskaitė protokolą, kuris buvo priimtas.

Kun. V. Puidokas pasižadėjo iki ateinančio suvažiavimo suorganizuoti naują kuopą Westfield Mass.

Vyčių vėjus prasidės sausio mėnesyje.

Nutarta rengti apskričio pikniką Worcesteryje. Worcesterio kuopos sudaro komisijas pikniką rengti.

Norwood'o kuopa apsiėmė darbuotis del Apskričio šokių. South Bostono kuopa su pagalba N. A. Vyčių kuopų apsiėmė su-

WATERBURY SAVINGS BANK

WATERBURY, CONNECTICUT

Brooklyn Office

Waterbury's Savings Banko Brooklyn'o Skyrius gali aprūpinti tavo visus bankos reikalus.

Tos pačios bankos knygtės, kurias gavote nuo Waterbury Savings Bank galite naudoti ir Brooklyn'o Bankoje. Taipgi turime:

CHRISTMAS IR VACATION CLUBS

TRAVELER'S CHECKS

FOREIGN DRAFTS

Ateikite mes jums patarnausime, kaip ir senoje Bankoje.

793-797 Bank St.

IVAIRIOS ŽINIOS

VINČA KLAIPĖDOJE RUOŠIA BOKSININKUS

Amerikiečiai ams lietuviams pažįstamas, ilgareankis, stipruolis boksininkas Vinča dabar gyvena Klaipėdoje. Jis tarnauja pasienio apsaugos policijos laive ir kartu turi Klaipėdoje bokso mokyklą. Vinča mokina boksotis apie 80 lietuvių, daugiausia darbininkų ir valdininkų. Jo pramankštinti bokso mėgėjai savo kumštimis jau ne kartą sudraudė išsišokėlius vokiečius. Pats Vinča retai gauna pasikumsčiūti, nes Lietuvoje nėra tokių, kuriems tiktų jo smūgiai. Pasitai ko jam tačiau bokse susitiktų ir su kitašaliais.

Stai neseniai Klaipėdon buvo atvažiavę garsaus vengrų klubo B. T. A. K. boksininkai. Jie čia turėjo kumštynes su geriausiais vietos lietuvių ir vokiečių boksininkais. Dėja beveik visi klaipėdiškiai pasirodė esą gerokai silpnėsi už savo pagarsėjusius svečius vengrus. Tik tai vienas pussunkio svorio Bertulaitis visuose tri-

rengti šokius Centro nau-dai. Vajaus metu sekantieji buvo išrinkti apvažiūti kolonijas su prakalbomis, ir tt. Kun. V. Puidokas, P. Razvadauskas ir J. Bačinskas.

Pasibaigus posėdžiui Atholiečiai pakvietė visus atstovus vakarieniauti. Pavalgę visi pasižokė, ir nenoromis skirstėsi į namus.

A. E. L.

Telefonas: Plaza 1350.

JONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

CHAS. B. KUČAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
ir Balsamuotojas

637 S. Paca St.
Baltimore, Md.

Laidotuvėse patarnauju geras ir pigiai. Pagrabus paruošiu

Nuo \$75—\$100—\$150 ir aukščiau

Tel. — South 0083

fikacijai, 790 mil. automatiškomis signalizacijos priemonėmis įtaisyti, 365 mil. geležinkelio stotčių statybai, 170 mil. naujų ruožų tiesimui, 100 mil. pašalinti pavojingiems geležinkelio perėjimams.

Vien elektrifikacijos programai realizuoti reikės 9.700.000 darbo dienų; pigiesiems butams pastatyti reikės 2.300.000 darbo dienų; tokiu būdu bus aprūpinti neturintieji darbo statybos darbininkai. Mokyklų statyba Paryžių ir provincijoj pareikalaus 5.610.000 darbo dienų, nešvarių Paryžiaus miesto dalių likvidavimas — 750.000 darbo dienų. Jeigu dar pridėsim numatomų uostų statymą, gatvių ir plentų tiesimą, tai galim sakyti, kad Prancūzijos produkcijos ūkis gali optimistiškai žiūrėti į ateitį ir pagrįstai laukti šviesesnio rytojaus.

NUBAUSTAS MIRTIMI ESTIJOJE GALES NUSINUODYTI

Naujas baudžiamojo proceso įstatymų rinkinys

Talinas — Vyrausybės Žinose dekreto būdu paskelbtas naujas baudžiamojo proceso įstatymų rinkinys, kuris, palyginti su lišioliniu, turi visą eilę svarbių naujienų. Svarbiausia jų yra mirties bausmės įvykdymo tvarka. Ateityje nuteistieji mirti turės teisę pasirinkti mirties bausmės įvykdymą nusinuodijimo ar pakorimo būdu. Jei nuteistas mirti pasirinks nusi-

nuodijimą, tai jam bus duota nuodų ir per 5 minutes jis turės nusinuodyti.

Jei per 5 minutes to nepadarys, tai mirties bausmė bus vykdoma pakariant.

Be to, praplečiama atširų teisėjų kompetencija ir numatoma, kad tam tikrais atvejais policijos tardymas gali pakeisti teismo tardymą.

— Siemet Lietuvoje buvo nepaprastai šilta vasara, o taip pat ilgas ir šiltas ruduo. Avietės ir kitos uogos rudenį antrą kartą žydėjo ir net vaisių prisirpino. Apie vidurį lapkričio mėnesio Kauno rinkose buvo galima pirkti šviežutėlių, sveikutėlių baravykų. To kitais metais taip vėly rudenį nebūdavo.

NOTARY PUBLIC

Telephone Stagg 2-4409

NOTARY PUBLIC

ALEKS. RADZEVICIUS

GRABORIUS

402 Metropolitan Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Priešais Apreiškimo parapijos

Bažnyčią

Parsamdu Automobilius Ves-

tuvėms, Krikštynomis ir viso-

kiems pokyliams.

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELJASKAS)

LAISNIUOTAS

GRABORIUS

660 Grand Street,

BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios du-

damos mylimiems pašarvoti do-

vanai. Nulidimo valandoj kreip-

kitės pas mus. Patarnavimas yra

užtikrintas ir už prieinamą kainą.

CLIFFORD'S

SERVICE STATION

VIRTUVES PEČIAUS

ALIEJUS — 7½c.

Taipgi parduodame:

LYNN ALIEJAUS

ŠILDYTUVUS

Tel. 6394

588 No. Main St.,

BROCKTON, MASS.

SILENT GLOW

ALIEJAUS ŠILDYTUVAI

Už labai pigias kainas

kaip tai: \$19.50, \$29.50

ir \$43.00.

Tikrai geriausias šildytu-

vas parduodamas pre-

kyvijoje.

UŽTIKRINTAS

PATENKINIMAS

PETERSON SHEET

METAL CO.

749 No. Main St.,

MONTELLO, MASS.

Tel. 42-W

LDS. ir "Darbininko" Vajaus Salygos

1. Vajaus metu Lietuvių Darbininkų Sąjungos narių, naujų ir senų, metinė mokestis ir "Darbininko" prenumeratos kaina metams bus \$3.00. Prenumeratoriai, nauji ir seni, gauna dovanų knygomis \$1.00 vertės, o L. D. S. nariai, nauji ir seni — \$2.00 vertės.

2. Prenumeratoriai, seni ir nauji, kurie neišgali užsimokėti už visus metus, moka paprastą kainą, butent: \$2.00 pusei metų; \$1.00 trimis mėnesiams, L. D. S. nariai moka po 25 centus mėnesiui. Dovanos knygomis gauna tik pabaigoje metų.

3. Prenumeratoriams ir LDS. nariams bus proga užsidirbti sau prenumeratą ir narinę mokestis. Pavyzdžiui, LDS. narys arba "Darbininko" prenumeratorių gauna 4 naujas metines prenumeratas arba 4 naujus narius ir už juos iš anksto po \$3.00, t. y. \$12.00, tai penktąją prenumeratą gavėjas gauna sau dovanai.

Žinome gerai, kad vajaus metu bus ir tokių darbininkų-vajininkų, kurie ne 4 prenumeratas, ne 4 naujus narius prirašys prie LDS., bet 8, 12, 16, 20 ir daugiau, kaip pavyzdžiui kun. J. Bružikas, S. J. pereitame vajuje prirašė apie 500 naujų prenumeratų, tai visvien nuo kiekvieno 4 prenumeratų ar narių (naujų) gauna vieną prenumeratą dovanai. Gautas dovanai prenumeratas gavėjas viena sau pasilieka, o kitas gali parduoti arba užrašyti savo giminėms ar pažįstamiems.

Tokios tai maždaug suglaustoje formoje vajaus sąlygos.

Išpildykite žemiau paduotą blanką ir ją pasiųskite Centrui, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Vardas Pavardė

Adresas

LDS. NARYS "DARBININKO" PRENUMERATORIUS RĖMĖJAS

(Jei esi narys, ar prenumeratorių, ar rėmėjas, tai pridėk prie savo pareiškimo kryžiu-ką).

Prašau įrašyti mano vardą į Katalikiškos Spaudos Platintojų Sąrašą.

Parašas